

AREMARK
KOMMUNE

Møteinnkalling

Utvalg: **Formannskap**
Møtested: Kommunestyresalen, Aremark rådhus
Dato: 14.12.2017
Tidspunkt: 17:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 69199600.
Utvalgssekretær innkaller vararepresentanter.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Geir Ragnar Aarbu
Ordfører

Anne Mørk-Tønnesen
Utvalgssekretær

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Unntatt offentlighet
PS 103/17	Godkjenning av innkalling	
PS 104/17	Godkjenning av sakliste	
PS 105/17	Godkjenning av protokoll fra forrige møte	
PS 106/17	Søndre Aremark vannverk - oppfølging av KS sak - vedrørende status og videre arbeid	
PS 107/17	Orienteringer	
PS 108/17	Referatsaker	
PS 109/17	Grunngitte spørsmål etter § 20 i reglement for utvalg	
PS 110/17	Forespørsler	

PS 103/17 Godkjenning av innkalling

PS 104/17 Godkjenning av sakliste

PS 105/17 Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	106/17	14.12.2017
Kommunestyret		14.12.2017

Søndre Aremark vannverk - oppfølging av KS sak 54/17 vedrørende status og videre prosess

Vedlegg

- 1 Angående krav om tilknytningsgebyr overfor tidligere abonnenter av Søndre Aremark vannverk - Guttorm Jakobsen på vegne av Aremark kommune
- 2 Krav om tilknytningsgebyr overfor tidligere abonnenter av Søndre Aremark vannverk
- 3 KS sak 54-17 Søndre Aremark vannverk - avklaringer og videre prosess

Saksopplysninger

Kommunestyret behandlet i møte 19.10.17 sak relatert til kommunens overtagelse av Søndre Aremark vannverk. (Sak 54/17 *Søndre Aremark vannverk – avklaringer og videre prosess*). Kommunestyret vedtok å utsette saken i samsvar med formannskapets innstilling. Etter vanlig praksis ville dette innebære at behandling av saken ble utsatt til neste møte og lagt frem til ny behandling uten at rådmannen gjorde noe med selve sakens innhold annet enn å sørge for at den ble satt på sakskartet igjen.

Det er avklart med fungerende ordfører i saken at realiteten i utsettelsesvedtaket innebar at saken ble sendt tilbake til rådmannen for ytterligere utredning særlig med hensyn på å få klarlagt foreldelsesdato for kommunens krav på tilknytningsavgift som igjen relaterer seg til kommunens overtagelsesdato.

KS sak 54/17 ligger vedlagt denne nye behandlingen og det forutsettes at de opplysninger som fremkommer der er kjent slik at rådmannen vil ikke gjenta de faktiske opplysninger som tidligere er gitt i denne saken.

Etter overnevnte behandling har kommunen invitert representanter for tidligere eiere av Søndre Aremark vannverk for å drøfte utfordringer i saken. Møtet ble avholdt 02.11.17. I møtet ble det avtalt at man i fellesskap skulle stille relevante spørsmål til tidligere teknisk sjef i kommunen og tidligere og siste styreleder i Søndre Aremark vannverk.

Advokat Nordenhaug har i brev av 27.11.17 gitt tilsvar på brevet til kommunens advokat, Guttorm Jakobsen, av 25.10.17 og også referert til møte avholdt 02.11.17 samt diverse andre dokumenter angående SAV. Brevet fra advokat Nordenhaug ligger vedlagt saken. I sitt tilsvar fastholder hun at kravet om tilknytningsgebyr var foreldet allerede i 2011 ettersom kommunen hadde krevet tilknytningsgebyr fra 2008.

Når det gjelder spørsmålet om foreldelse per 30. juni 2017 peker hun på at et springende punkt er uenigheten om når kommunen faktisk overtok vannverket. Det vises i den forbindelse til Samvirkelova kapittel 10. Hun refererer videre til at man finner påtegninger i protokollen fra generalforsamling i april 2012 om at det fra styrets side er fremmet forslag om å avvikle selskapet. Det vises til at første gang det ble truffet beslutning om at selskapet skulle oppløses var 4. april 2013. Hun peker på *Heri ligger det forutsetningsvis en aksept fra kommunen for at de overtar vannverket når selskapet er oppløst, ettersom det er et premiss som er gitt i vedtektene, som en konsekvens av avviklingen som kommunen stemte for.*

Advokat Nordenhaug viser videre til at det ved generalforsamlingen 19. februar 2014 *på nytt enstemmig stemt for at selskapet skulle oppløses og vannverket overtas av kommunen. Vilkårene i vedtektene for oppløsning var dermed oppfylt. Det ble samtidig valgt styre som fungerte som avviklingsstyre, jf. Samvirkeloven § 128. Vedtaket ble meldt Foretaksregisteret og kreditorfrist begynte å løpe.*

Hun peker videre på at det etter kreditorfristen 30. juni 2014 ble avholdt ekstraordinær generalforsamling hvor godkjenning av selskapets avviklingsoppgjør med tilhørende revisorsberetning var den eneste saken til behandling. Samvirkelova § 136 siteres: *Når oppgjøret er godkjent skal det meldast til Foretaksregisteret at foretaket er endelig oppløst.*

Hun peker deretter på at: *Det avgjørende for selskapets opphør vil være tidspunktet for godkjenning av avviklingsoppgjøret som utgjør beslutningen om endelig oppløsning. Dette standpunktet understøttes ytterligere av at Skatteetaten i brev av 15. august 2014 til andelslaget opplyser at selskapet er slettet fra Merverdiavgiftsregisteret fordi virksomheten hadde opphørt.*

Advokat Nordenhaug viser videre i sitt brev til forarbeider til Samvirkelova og Rettsdata sin lovkommentar at og hevder at vannverket senest ble stilt til rådighet for Aremark kommune 30.juni 2014 og at dette *utgjør således tidspunktet for når kommunen tidligst kunne kreve tilknytningsgebyr.*

Advokat Nordenhaug peker også på *at det i budsjettåret 2014 ikke var budsjettert med utgifter til leie av vannverket, men snarere investeringer i vannverket som sådan.* Og til slutt at Mattilsynet ved brev av 23.09.14 tilkjenner at ikke var kjent med de lokale forholdene når det gjelder drift og ansvar.

Adv Helge Skaaraas har på vegne av Aarbu hyttefelt bragt saken om tilknytningsgebyrer inn for Sivilombudsmannen og hevdet at kommunen ikke hadde hjemmel for å kreve tilknytningsgebyr for vann. Dette hadde hjemmelshavere på Aarbu hyttefelt hevdet overfor kommunen og kommunen hadde klagebehandlet saken og ikke tatt klagen til følge. Sivilombudsmannen finner ikke tilstrekkelige grunner til å gå videre med klagen.

Vurdering

Rådmannen anser fremdeles at kommunen har både rett og plikt til å kreve tilknytningsgebyret når kommunen ble eier av vannverket.

Det er siden saken var oppe sist ikke avklart hvorvidt det er tidligere eller ny eier som er rettmessig adressat til kravet, slik at det ikke er avklart hvorledes dette vil bli vurdert i forhold til hvem som er parter i Forlikrådet.

I denne saken er utfordringen å fastsette med sikkerhet når kommunen overtok Søndre Aremark vannverk ettersom det ikke foreligger noe kommunalt vedtak eller avtale partene imellom som avklarer dette. Ved gjennomgang av alle sakens dokumenter og diskusjon med berørte parter i saken er det ikke mulig å finne klare holdepunkter som partene kan være overens om som avklarer når denne overtakelsen faktisk skjedde.

Utgangspunktet for fakturering av tilknytningsgebyret var, etter kommunen oppfatning, at krav på tilknytningsavgift tidligst kunne oppstått 19.09.2014 som var den Brønnøysundregisteret vedtok oppløsning av Søndre Aremark vannverk (SAV). Dette etter råd fra kommunens advokat Guttorm Jakobsen. I tillegg har kommunen ment at 01.01.2015 kunne være en mulig overtagelsesdato- basert på at kommunen i brev av 22.12.14 ba banken overføre aktiva og passiva til kommunen.

Advokat Guttorm Jakobsen har på vegne av kommune utfyllig redegjort for kommunens syn i saken i brev av 25.10.17. Brevet følger vedlagt.

Rådmannen har bestrebet seg på å ytterligere klargjøre kommunens oppfatning av på hvilket tidspunkt kommunen anser at man overtok vannverket. Dette er ikke uten videre ensbetydende med når generalforsamlingen i vannverket ble avholdt. Svarene fra tidligere teknisk sjef og tidligere styreformann i SAV på spørsmål fra rådmannen, kommunens advokat og advokat Nordenhaug (på vegne av Thomasrud og et flertall av tidligere andelseiere) bringer etter rådmannens syn ingen klarhet i dette.

Rådmannen har klarlagt at kommunen ved behandling av budsjett for 2014 i desember 2013 vedtok en investering på 12 millioner for å oppruste vannverket. Dette underbygger at kommunen tenkte å ta over vannverket i løpet av 2014 ettersom kommunen ikke kan investere i anlegg de ikke selv eier. Kommunens korrespondanse med Mattilsynet bekrefter dette tidsperspektivet. I desember 2014 nedjusterte kommunen investeringen til 500' ettersom man ikke kom så langt i arbeidet med vannverket som man så for seg i desember året før.

01.01.15 er etter nye opplysninger mindre aktuelt som overtagelsesdato ettersom kommunen da hadde brukt deler av vedtatte investeringsmidler på vannverket og i tillegg hadde inngått kontrakter om oppgradering av vannverket høsten 2014.

Vedtektene til SAV tilsa som kjent, at aktiva og passive skulle tilfalle kommunen ved oppløsning av SAV. Rådmannen har også fått overlevert flere dokumenter etter fremlegging av KS sak 54/17. I en kopi av en epost fra juli 2014 vises det til en samtale med daværende rådmannen hvor det refereres til at rådmannen hadde uttalt at det hastet med å få overført SAV til kommunen. Dette er trolig basert på at kommunen var opptatt av å etterkomme Mattilsynets avvik.

30.06.2014 avholdt SAV ekstraordinært årsmøte. Advokat Nordenhaug hevder på vegne av tidligere andelseiere at dette er det seneste tidspunktet for kommunal overtagelse med henvisning til Samvirkelova og viser også til bekreftelse fra Skatteteaten i brev av 15. august 2014 hvor de opplyser om at selskapet er slettet fra Merverdiavgiftsregisteret. Hun viser i dette til Samvirkelova § 136 og Aksjeloven § 16-10.

Kommunens advokat Guttorm Jakobsen mener det er grunn til å holde fast på den 19. september 2017, som det tidligste tidspunktet som kommunen kan sies å ha overtatt vannverket, men ser at det kan knytte seg usikkerheter knyttet til dette standpunktet basert på uttalelser om dette fra de som har vært involvert i saken fra kommunen.

Basert på summen av overstående forhold og med de nye opplysninger som er i saken som er fremkommet etter saksfremlegg i KS sak 74/17 anser rådmannen at det er en usikkerhet knyttet til overtakelsestidspunktet. Det kan ikke utelukkes at det i en rettsak ville blitt påpekt at kommunen er den profesjonelle parten i denne saken og burde ha sørget for å bringe klarhet i avtaleovertagelsestidspunktet gjennom inngåelse av skriftlig avtale om overdragelsen, der dette tidspunktet inngikk som en del av avtalen.

Dette innebærer at grunnlaget for å kreve tilknytningsgebyr kan ha vært foreldet ved forfallsdato for de utsendte krav om tilknytningsgebyr fra september 2017. Kommunen bør som en konsekvens av denne usikkerheten frafalle kravet og trekke forliksklagene. Kommunen burde på et tidligere tidspunkt i løpet av de tre årene som har gått, tatt initiativ til å avklare overtagelsestidspunktet.

Rådmannens innstilling

Kommunen anser at det er en stor usikkerhet knyttet til når kommunen overtok Søndre Aremark vannverk. Det kan ikke utelukkes at det i en rettsak ville blitt påpekt at kommunen er den profesjonelle parten i denne saken, og at kommunen derfor burde ha sørget for å bringe klarhet i overtagelsestidspunktet gjennom vedtak eller inngåelse av avtale om dette.

Kommunen velger å frafalle kravet om tilknytningsgebyr for de abonnenter som har fått krav om innbetaling av tilkoplingsgebyr med forfall 18.09.2017. Kommunen vil derfor trekke de sakene som er bragt inn for Forliksrådet. De av abonnentene i denne saken som allerede har betalt inn i henhold til kravet, vil få beløpet tilbakebetalt.

Advokatfirmaet Hammarvoll Pind AS
v/adv. Marion E. Nordenhaug.

Storgata 9
1791 Halden

Vår ref:
11450-314

Deres ref:
Brev av 1. oktober 2017

MOTTATT
25 OKT. 2017
AMT
Aremark kommune

Oslo, 25. oktober 2017

AREMARK KOMMUNE. KRAV OM TILKNYTNINGSGEBYR OVERFOR TIDLIGERE ABONNENTER AV SØNDRE AREMARK VANNVERK

1. INNLEDNING.

Det vises til Aremark kommuns massebrev til tidligere abonnenter av Søndre Aremark vannverk den 12. september 2017, avholdt folkemøte på Furulund den 18. september 2017, samt ditt brev av 1. oktober 2017 på vegne av en del av disse tidligere abonnentene.

Vedlagt din e-post av 19. september 2017 fulgte det med en liste på i alt 85 navn på personer som på dette tidspunktet hadde skrevet seg på liste over de du representerer. Jeg forstår ut fra telefonsamtale med deg den 20. oktober 2017 at det i ettertid har kommet til en del nye husstander som du representerer. Det er fint om du kan få oversendt en oppdatert liste over det totale antall eiendommer og eiere du representerer, der også gnr. og bnr. for den enkelte eiendom fremgår.

Det fremgår av ditt brev at det fremmes innsigelse til de utsendte brev med krav om betaling av tilknytningsgebyret for vann, og at dette først og fremst er begrunnet i at kravet var foreldet før innkreving.

Dette er også angitt i brev fra Thomasrud den 20. september 2017 der det ble fremsatt krav om tilbaketrekking av det som ble ansett for å være et urettmessig krav. Formannskapet og kommunestyret i Aremark kommune besluttet som kjent i møte den 19. oktober 2017 å utsette behandlingen av dette spørsmålet i påvente av en mer fullstendig belysning av saken, herunder foreldesspørsmålet.

Det er ved brev fra Klima- og Miljødepartementet den 4. oktober 2017 til undertegnede bekreftet at den som har tilknytning til en kommunal vann- og/eller avløpsledning har plikt til å betale engangsgebyr for tilknytning. Det gjelder ingen særregler for overdragelse av privat vannverk til kommunen, dvs. at kommunen overfor den enkelte huseier som tidligere var tilknyttet det private ledningsnettet både vil ha rett og plikt til å kreve inn slikt gebyr. Brevet antas kjent for deg og vedlegges derfor ikke særskilt her.

Spørsmålet om foreldelse vil bli kommentert nærmere under pkt. 4, etter først å ha kommentert forhold knyttet til erklæringen om fristforlengelse under pkt. 2, og belyst og kommentert nærmere om sakens bakgrunn under pkt. 3.

Det er endelig under pkt. 5 gitt en oppsummering og orientering om videre fremdrift i kommunens behandling av denne saken. Det beklages at det har tatt noe tid å besvare ditt brev, men det skyldes at undertegnede først nylig har hatt tilgang til sakens dokumenter.

2. SÆRSKILT OM DE UTFYLTE ERKLÆRINGENE OM FRISTFORLENGELSE.

Du angir i pkt. 2 i ditt brev at du anser at kommunens prosess med utsendelse av krav om betaling av tilknytningsgebyr til de tidligere abonnentene i Søndre Aremark Vannverk har vært kritikkverdig, som følge av kort betalingsfrist.

Disse forhold ble kommentert under folkemøtet på Furulund, både av daværende rådmann Jon Fredrik Olsen og undertegnede, og hvor det ble gitt uttrykk for forståelse for at eierne av de aktuelle eiendommene hadde reagert på dette, og at årsaken til at dette måtte gjøres på denne måten var at man ellers risikerte at kommunens berettigede krav på tilknytningsgebyr ellers ville ha blitt foreldet.

Vi kan imidlertid ikke se at det forhold at det ble gitt kort frist for å fylle ut en erklæring om fristforlengelse knyttet til foreldelsesfristen, i seg selv er tilstrekkelig til at de inngåtte avtaler om dette med de berørte huseiere rammes av avtaleloven § 36, da dette er en relativt vanlig måte og hindre at et krav blir foreldet, uten at det er nødvendig å gå til rettslige skritt for å bevare kravet. Det er da også bakgrunnen for at det kun var overfor de relativt få som ikke ønsket å signere den tilsendte erklæringen, at det var nødvendig å ta ut forliksklage for Aremark forliksråd.

For det tilfellet at kravet på tilknytningsgebyr overfor den enkelte allerede var foreldet, da erklæringene ble avgitt, bestrides det ikke at disse ikke har virkning. Spørsmålet om foreldelse drøftes som nevnt nærmere under pkt. 4 nedenfor.

3. NÆRMERE OM SAKENS BAKGRUNN

3.1 Spørsmålet om fordelingen av andeler i selskapet

Det har i denne saken blant annet vært reist spørsmål ved om Søndre Aremark vannverk er å anse som et kommunalt eid selskap. Det har gjort det nødvendigt å se noe nærmere på historikken knyttet til foredeling av eierandeler i selskapet.

Ut fra de dokumenter jeg så langt har hatt tilgang til ser det ut til at Søndre Aremark vannverk ble etablert i 1974, etter at det hadde foregått utbygging av et privat VA-nett siden 1967. Kommunens andeler i vannverket er i en oversikt fra 16. juli 1974 angitt å utgjøre 113 andeler av kr. 4.000, dvs. kr. 452.000 i innskutt andelskapital fra kommunens side.

Allerede i 1979 ble det drøftet forslag til avtale om kommunal overtagelse av Søndre Aremark vannverk A/L, uten at det ble oppnådd enighet om dette.

I styrets årsberetning for 1981 som ble fremlagt på generalforsamlingen 9. desember 1981 fremgikk det at vannverket forsynte 101 abonnenter på andelslagets ledning fra Blanketjern til Skodsberg, samt Bjørkebekk og at det ble forsynt 136 abonnenter på kommunens ledningsnett. Totalt 237 abonnenter.

Av generalforsamlingen den 6. juni 1983 fremgikk det av styrets årsberetning at tallet fra økt til 106 abonnenter som til sammen hadde 980 stemmer, samt at 203 ble forsynt fra kommunens ledning. Kommunens andeler utgjør 904 stemmer.

Av årsberetningen for 1988-89 fremgår det at vannverket på det tidspunktet forsynte ca. 140 abonnenter, foruten de som var tilknyttet kommunens del av vannverket, fra Skodsberg og nordover.

I et utdatert brev fra 1996 til kommunen v/kommunekassereren fremgår det at kommunen på tidspunktet for avholdelse av generalforsamlingen i 1995 hadde 200 abonnenter. Det ble påpekt at en innbetaling på kr. 2.500 i ny andelskapital pr. abonnent ville gi kommunen en innbetaling på kr. 500.000. Kommunen ble på dette tidspunktet ansett for å ha 1672 andeler, og at andelslaget hadde 134 abonnenter.

I referatet fra årsmøtet den 30. mars 1998, ble det bl.a. fattet vedtak om at det måtte tegnes 10 andeler å kr. 1 250,- for tilknytning til husstandsabonnenter. I styrets årsmelding for 1997 ble det bl.a. vist til at vannverket hadde 139 helbetalende abonnenter og 113 hytter, og at kommunen hadde 222 stk.

I årsberetningen for 2003 er det vist til at vannverket hadde 157 andelseiere, og at det leverte vann til samlet 927 personer.

I styremøte den 24. mai 2006, ble vannverkets andeler behandlet som en særskilt sak. Da styret ikke ble ferdig med dette i sitt møte den 24. mai, ble det avholdt nytt styremøte den 14. juni. Vi har fått oversendt et felles møtereferat for disse styremøtene. Her fremgikk det at vannverket hadde totalt 1765 andeler, som var fordelt slik:

1. Skotsberg hyttefelt:	60 andeler
2. Årby hyttefelt:	63 andeler
Resten er knyttet direkte til vannverket:	<u>1642 andeler</u>
Aremark kommune:	1280 andeler

Dette ga en sum på totalt 3045 andeler pr. mai/juni 2006. Avslutningsvis ble det påpekt at korrekt antall hytter for hyttegrenen Skodsberg var 90 og ikke 60.

Jeg kan ikke se at fordelingen av eierandeler er omtalt i senere korrespondanse hverken internt i Søndre Aremark vannverk eller i Aremark kommune.

Dette tyder på at søndre Aremark ikke eide over 50 % av andelene i vannverket på tidspunktet for samvirkeforetakets oppløsning. Det er også opplyst fra nåværende rådmann Mette Eriksen, som tidligere var økonomisjef, at kommunen sto med 1280 andeler i de sist registrerte opplysningene om dette ved oppløsningen av vannverket.

3.2 Årsmøte i Søndre Aremark vannverk den 25. april 2012.

Det ble innkalt til årsmøte den 25. april 2012. På dagsorden var bl.a. spørsmål om fremtidig eierstruktur for vannverket. Det ble i den forbindelse vist til § 15 i vannverkets vedtekter og et notat fra styret. Fra styrets notat hitsettes følgende:

«Vannverkets eier- og driftsform har vært oppe til debatt flere ganger siden oppstart på tidlig 1970-tallet. Det er imidlertid så mange sår siden dette ble debattert sist og mye har hendt de senere årene som tilsier at saken bør tas opp til ny vurdering:

1. Aremark kommune (AK) har overtatt drift og vedlikehold av hele vannverkets ledningsnett, både den gamle «kommunale» delen, senere også den «private».
2. Fra 2008 har AK leid hele den private delen av ledningsnettet og dermed overtatt ansvaret for drift av vannbehandlingsanlegget i Blankekleiv.
3. AK har overtatt ansvaret for ettersyn av vannkilden Blanketjern, og eventuelt kalking etter behov.
4. AK har også ansvaret for innkreving av vann- og tilkoblingsavgift for hele nettet, samt betale leie til SAV for vannkilden Blanketjern.

Det er avslutningsvis påført følgende med håndskrift;

*«Styrets forslag til vedtak:
Andelslaget oppløses i henhold til vedtektenes § 15.*

På dette tidspunktet var følgende bestemt om oppløsning i vedtektenes § 15:

*«Forslag om oppløsning av laget skal legges frem for generalforsamlingen.
Hvis forslaget oppnår 2/3 flertall blant de stemmer som er representert på møtet, skal forslaget behandles av ny ordinær generalforsamling.
Ved simpelt flertall blant de stemmer som er representert på dette senere møte er laget oppløst.*

Bli laget oppløst, skal dets aktiva og passiva tilfalle Aremark kommune og skal brukes til å sikre vannforsyningen i de områder som er nevnt under paragraf 2».

Det følger videre av pkt. 7 i referatet at debatten om eierskapsstruktur for vannverket pågikk over flere timer, uten at det ble konkludert med noe. Årsmøte ga imidlertid styret fullmakt til å arbeide videre med kommunen om spørsmål om overtakelse/oppløsning av vannverket.

3.3 Årsmøte i Søndre Aremark vannverk 4. april 2013.

Styret drøftet spørsmålet om kommunal overtakelse på styremøte den 13. mars 2013. Notatet fra dette møtet er i det alt vesentlig likelydende med styrets notat som fulgte møteinnkallingen til generalforsamling (årsmøte) den 25. april 2012, som gjennomgått over. Styrets forslag til vedtak var pr. 13. mars 2013, at vannverket ble oppløst iht § 15 i vedtektene.

Styret innkalte til generalforsamling den 4. april 2013. Spørsmål om skifte av eierform skulle da drøftes som sak nr. 7, mens spørsmålet om oppløsning av vannverket iht vedtektene skulle drøftes som sak nr. 8. Det ble i den forbindelse vist til styrets årsberetning for 2012, der det bl.a. fremgikk at forutsetningene om fortsatt drift var tilstede også for 2012, og at årsregnskapet for 12 var satt opp under denne forutsetningen.

I protokollen for årsmøte den 4. april 2013, fremgår følgende beslutninger om sak nr. 7 og 8.:

*«Sak 7: Skifte av eierform fra AL til SA
Styrets forslag til vedtak ble godkjent.
Vedtak: Det settes i verk tiltak for å etterkomme krav fra Brønnøysundregistrene.
Eierform endres fra AL til SA (samvirkeforetak)*

*Sak 8: Oppløsning av SA iht. vedtektene
Styrets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.
Vedtak: Søndre Aremark Vannverk L7A oppløses i henhold til paragraf 15 i vedtektene.»*

3.4 Nærmere om bakgrunnen. Mattilsynets oppfølging av Søndre Aremark vannverk.

Mattilsynet tilskrev Søndre Aremark vannverk A/L første gang i brev 14. september 2010 med oversendelse av tilsynsrapport fra foretatt inspeksjon av vannverket den 25. august 2010 og med varsel om vedtak om pålegg.

Det ble påpekt at fargetallet i Blanktjern de siste årene hadde økt fra et fargetall på 10 til over 20, og at det installerte forfilteret fungerte dårlig som fargereducerende rensetrinn, og at dette innebar at den andre hygieniske barrieren, det installerte UV-anlegget fungerte dårlig.

Det ble påpekt at Søndre Aremark vannverk hadde 34 km overføringsledning, nærmere 65 km transportsystem, og at dette var basert på selvføll, slik at det ikke fantes noen trykkøkingsstasjoner.

Det ble lagt tyil grunn at i underkant av 1000 personer på dette tidspunktet ble forsynt fra Søndre Aremark Vannverk.

Det ble varslet om at vannbehandlingsanlegget ikke var tilpasset råvannskvaliteten, og at fargetallet måtte reduseres med mulig og helst ned mot 5 for at UV-anlegget skulle være en effektiv hygienisk barriere. Det ble understreket at dette regelbruddet ble ansett for å være alvorlig.

I brev datert 5. oktober 2010 ble dette fulgt opp gjennom vedtak om pålegg fra Mattilsynets side med hjemmel i matloven § 23. Pålegget gikk ut på at vannverkseier ble pålagt å treffe nødvendige tiltak for å tilfredsstille kravet til minst 2 hygieniske barrierer. Det ble også stilt krav til internkontrollsystem, beredskapsplan og at det ble tatt minst 6 råvannsprøver pr. år. Frist for gjennomføring av pålegget ble satt til 30. april 2011.

I brev fra Mattilsynet den 12. oktober 2011 til Søndre Aremark vannverk ble det gitt utvidet frist for gjennomføring av Mattilsynets pålegg til 30. april 2012.

Ved brev fra Mattilsynet til Søndre Aremark vannverk den 21. juni 2013 ble det varslet om en løpende dagsmulkt på kr. 10.000 pr. dag dersom vedtaket ikke var etterkommet innen 14. januar 2014. Det ble samtidig meddelt at man ville anse vedtaket som oppfylt, dersom Søndre Aremark Vannverk AL eller Aremark kommune innen fristen for tvangsmulkten, fattet et forpliktende vedtak om valgt løsning inkludert en fremdriftsplan og bevilget nødvendige økonomiske rammer for gjennomføring av vedtaket.

I etterfølgende brev fra Mattilsynet den 29. juli 2013 til Søndre Aremark vannverk A/L ble det fattet formelt vedtak om tvangsmulkt med virkning fra 13. januar 2014, dersom de oppstilte kravene ikke var etterkommet innen denne datoen og frem til Mattilsynet vurderte at pålegget var etterkommet.

Det ble på bakgrunn av kommunens brev til Mattilsynet den 19. august 2013 avholdt et møte mellom Aremark kommune, Søndre Aremark vannverk og Mattilsynet i september 2013. Det ble der vist til den vedtatte hovedplanen for vann og avløp hvor det forelå en økonomidel som blant annet inneholdt en investeringsramme for et nytt vannverk i Aremark, og at denne hovedplanen var blitt vedtatt av kommunestyret i juni 2013.

Det skal også ha blitt sendt et brev fra selskapet «Vannplan» den 9. oktober 2013 til Mattilsynet der det ble orientert om at kommunen hadde engasjert selskapet for bistand til renovering av Søndre Aremark vannverk.

Mattilsynet ga i brev den 21. oktober 2013, under henvisning til dette brevet, der det også fremgikk at renoveringen skulle være ferdig i januar 2015, og at Aremark kommune ville legge inn finansiering av prosjektet i sitt budsjett for 2014, uttrykk for at den foreslåtte fremdriften var tilfredsstillende, og at vedtaket om tvangsmulkt ville bli trukket dersom kommunen inngikk nødvendige avtaler for å sikre den angitte fremdriften.

Etter å ha mottatt nytt brev fra selskapet «Vannplan» den 14. november 2013, la Mattilsynet til grunn at kommunen hadde forpliktet seg til å treffe nødvendige fargereduserende tiltak iht fremdriftsplan for renovering av Søndre Aremark Vannverk, og bekreftet at vedtaket var blitt etterkommet.

Som påpekt og dokumentert av deg som bilag 6 i ditt brev av 1. oktober 2017 ble det søkt om plangodkjenning for nytt/endret vannbehandlingsanlegg til Mattilsynet den 23. januar 2014. Søker var imidlertid ikke Aremark vannverk, som angitt av deg i ditt brev, men Søndre Aremark Vannverk A/L, og søknaden ble utfylt av Trond Lohne på vegne av vannverket.

Under punktet om beskrivelse fremgår det imidlertid som følger:

«Det samlede vannforsyningssystemet er i dag deleid av andelslaget Søre Aremark vannverk og Aremark kommune. Andelslaget legger imidlertid opp til at alle retter og plikter skal overdras kommunen i løpet av februar 2014. Plan for renovering er derfor utarbeidet av Aremark kommune.»

Dette er sannsynligvis årsaken til at teknisk sjef Ann-Cathrin Johansson er oppført som kontaktperson på søknaden.

Det fremgår videre av søknaden på s. 5 at det som ledd i renovering i 2014-2015 vil bli anlagt et nytt inntak på ca 15 meters dyp med grovsil og ny råvannsledning frem til prosess. Det fremgår også på s. 7 av det var planlagt et nytt rentvannsbasseng med netto volum på 705 kubikkmeter som tilsvarer midl. døgn 2044 (mid/d) når fritidsboligene er i bruk. For dette var det ikke registrert kontaktperson.

Mattilsynet tilskrev etter dette Søndre Aremark vannverk A/L i brev datert 25. februar 2014. Av brevets sammendrag fremgår følgende:

«Søndre Aremarkvannverk er et andelslag. Andelslaget legger opp til at alle plikter og rettigheter skal overdras i sin helhet til Aremark kommune så snart formelle beslutninger er tatt i årsmøtet. Etter planene skal hele vannforsyningssystemet være eid av Aremark kommune i løpet av mars 2014. Mattilsynet ser det derfor som formålstjenlig å forholde oss til Aremark kommune som søker om plangodkjenningen, da de vil være eier når en eventuell oppstartstillatelse kan gis når anlegget er ferdigstilt.»

Endringsplanene er beskrevet som følger på s. 2:

«Aremark kommune planlegger å fortsatt benytte Store Blanktjern som kilde, og Mattilsynet legger til grunn kommunens beregninger at kilden vil ha tilstrekkelig kapasitet til å dekke drikkevannsbehovet i hele planperioden frem til 2044.

Det skal videre etableres et nytt prosessanlegg som skal bygges på samme sted som dagens behandlingsanlegg er plassert.

Det skal etableres 2 parallelle produksjonslinjer som vil kunne operere uavhengig av hverandre. Kapasitete vil være på ca 350 kubikkmeter pr. døgn pr. linje.

Høydebaseng (rentvann) er planlagt på minimum 400 kubikkmeter og vil bli plassert etter vannbehandlingsanlegget, men på samme høydekote som råvannskilden. Dette for å sikre tilstrekkelig trykk ut til forbruker med selvfal. Rentvannet må derfor pumpes til bassenget.

Disse forhold er antagelig forklaringen på at det var Aremark kommune som sendte ut tilbudsinnbydelse til potensielle leverandører på entrepris 2 knyttet til basseng og prosess teknisk og ikke-teknisk renovering av Søndre Aremark VV den 29. april 2014, jf. bilag 8 til ditt brev.

Det forhold at Aremark kommune her er angitt som oppdragsgiver, kan åpenbart ikke få den betydning at kommunen anses for å være eier av anlegget på det aktuelle tidspunktet, og det er så langt jeg kan forstå heller ikke hevdet av deg på vegne av dine klienter, jf. at det er 30. juni 2014 som er anført som aktuelt overtakelsestidspunkt fra din side, alternativt 1. januar 2008.

Det forhold at det på dette tidspunktet i henhold til foreliggende planer fra andelslagets side ble lagt opp til en overtagelse i mars 2014, har åpenbart heller ingen betydning for forståelsen av når overtagelsesdato fant sted, når denne rent faktisk ble betydelig forsinket i forhold til det som på dette tidspunktet ble lagt til grunn.

Som det vil fremgå av redegjørelsen under pkt. 4.4.3 nedenfor har da også Mattilsynet rent faktisk lagt et senere overtagelsestidspunkt til grunn i et senere brev.

3.5 Nærmere om oppløsningen og avviklingen av vannverket i 2014

Ved generalforsamling den 19. februar 2014 ble det enstemmig stemt for at vannverket skulle oppløses og overtas av kommunen. Styret ble i den forbindelse gitt fullmakt til å gå videre med prosessen vedrørende overdragelsen til kommunen. På tidspunktet for generalforsamlingens vedtak gjaldt §15 i vannverkets vedtekter.

Det må legges til grunn at vannverket ikke som følge av dette vedtaket var overtatt av kommunen som følge av den prosessen som skulle iverksettes ifm overdragelsen til kommunen.

Av vannverkets årsberetning for avviklingsoppgjøret pr. 30. juni 2014 i fremgår det at vannverket var blitt besluttet oppløst og at det var gjort avtale med kommunen «om at de vil overta» eiendomsretten og det fulle drift- og vedlikeholdsansvaret av lagets vannverk med tilhørende ledningsnett, samt alle bankinnskudd og fordringer (alle aktiva) og gjeldsposter som fremgikk av avviklingsregnskapet. Selve avviklingsoppgjøret er undertegnet av samtlige styremedlemmer.

Formuleringen som er brukt tilsier at overtagelsen ikke allerede pr. 30. juni 2014 rent faktisk var blitt overtatt av kommunen.

I protokoll fra ekstraordinært årsmøte den 30. juni 2014, der det fremgår at den eneste tilstedeværende var styreleder Harald Sørli, er det i pk. 3.1 annet punktum angitt at selskapets eiendeler som i hovedsak består av vannverk ved Blanktjern med tilhørende vannledningsnett i henhold til vedtektene er stilt vederlagsfritt til rådighet for Aremark kommune.

Under pkt. 3.2 er det angitt at det ble besluttet «å snarest iverksette sletting av selskapet».

Det følger av de registrerte kunngjøringene for det private vannverket i Brønnøysundregisteret, at regnskapsregisteret den 8. august 2014 hadde mottatt og godkjent årsregnskapet for regnskapsåret 2013 fra vannverket v/ Harald Sørli Fladeby.

Selskapet ble formelt slettet fra Brønnøysundregisteret den 19. september 2014.

Den 23. september 2014 påpekte Mattilsynet ved Klaus Fotland i en e-post til Aremark kommune v/Ann-Cathrin Johansson at de hadde mottatt en opphørsmelding fra enhetsregisteret på Søndre Aremark vannverk med org nr. 970219994, og at man var kjent med at Aremark kommune «skal ta over driften» av dette vannverket. Det ble i den forbindelse anmodet om informasjon om hvilket bedriftsnummer vannverket skulle registreres på.

Det aktuelle bedriftsnummeret 976 663 950 ble oppgitt av Aremark kommune ved Mette Eriksen den 30. september 2014 til Ann-Cathrin Johansson og formodentlig sendt videre samme dag til Mattilsynet.

Det foreligger deretter en e-post fra Jim Olaussen i selskapet RevisorTeam til Aremark kommune den 21. oktober 2014 der det ble påpekt at dersom det var behov for ytterligere avtaler eller dokumentasjon på at eierforholdet til vannverket og ledningsnett var overtatt av kommunen, så måtte dette utarbeides.

I brev fra Aremark kommune v/Mette Eriksen til Marker Sparebank den 22. desember 2014 ble det bekreftet at Aremark kommune «overtar» Søndre Aremark Vannverks aktiva og passiva da andelslaget var oppløst, og det ble bedt om at nærmere angitte bankkontier ble overført til Aremark kommune.

I etterfølgende brev fra Mattilsynet til Aremark kommune v/Ann-Cathrin Johansson den 17. juni 2016 er det lagt til grunn, i forbindelse med innvilget søknad om oppstartstillatelse, at Søndre Aremark Vannverk AL ble overtatt av Aremark kommune i januar 2015.

4. SAKENS RETTSLIGE SIDE. SPØRSMÅLET OM KOMMUNENS KRAV ER FORELDET.

4.1 Kort om Thomasrud m.fl. og ditt syn på foreldesspørsmålet.

Det er både i Thomasruds brev av 20. september 2017 og i ditt brev av 1. oktober 2017 anført at foreldelsesfristen for kommunes krav på tilknytningsgebyr ikke startet å løpe da selskapet ble settet i Brønnøysundregisteret den 19. september 2014, men allerede den 30. juni 2014, da Søndre Aremark Vannverk i ekstraordinært årsmøte på dette tidspunktet besluttet «*snarest å iverksette sletting av selskapet*», jf. det som fremgår av protokollen fra dette møtet.

Tilstede på dette møtet synes utelukkende å ha vært styreleder Harald Sørli.

Under henvisning til dette er det fremholdt fra Thomasrud m.fl. og deg at foreldelsesfristen på tre år startet å løpe den 30. juni 2014, og at kommunens krav på tilknytningsgebyr således var foreldet ved uttaket av forliksklagene den 19. september 2017, da det legges til grunn at kommunen allerede fra 30. juni 2014 kunne ha krevd tilknytningsgebyr etter lov om kommunale vass- og avløpsanlegg overfor de som frem til da hadde vært abonnenter i Søndre Aremark Vannverk.

Etter min oppfatning er det høyst tvilsomt om dette er en korrekt forståelse av faktum i saken, sett i sammenheng med reglene i samvirkeoven og foreldelsesloven, samt foreliggende dokumenter i saken. Dette vil bli nærmere gjennomgått nedenfor.

4.2 Kort om utgangspunktet etter § 3 i lov om kommunale vass- og avløpsanlegg og forurensningsforskriften § 16-3.

Jeg er enig med deg i at utgangspunktet for foreldelsesfristen etter foreldelsesloven § 3 er at fristen løper fra det tidspunkt hvor kommunen som fordringshaver tidligst hadde rett til å kreve oppfyllelse. Det vil si fra det tidspunkt kommunen tidligst hadde rett til å sende ut krav på tilknytningsgebyr overfor de som tidligere var abonnenter i Søndre Aremark Vannverk.

Tidspunktet for når kommunen har en slik rett og plikt reguleres av § 3 i lov om kommunale vass- og avløpsanlegg av 16. mars 2012. Bestemmelsen fastslår at:

«Når ein fast eigedom har tilknytning til kommunal vass- eller avløpsleidning, anten beinveges eller gjennom privat samleidning, har eigaren skyldnad til å svare vass- og avløpsgebyr til kommunen.»

I forurensningsforskriften § 16-3 er det presisert at plikten til å betale engangsgebyr for tilknytning oppstår når en ellers gebyrpliktig eiendom blir bebygd, eller «*når gebyrplikt for bebyggd eiendom inntreffer etter lov om kommunale vass- og kloakkavgifter § 1*» (nå § 3).

For ordens skyld skal bemerkes at det også fremgår av svarbrevet fra Klima- og miljødepartementet den 4. oktober 2017, at kommunen også ved kommunal overtakelse har grunnlag for å kreve tilknytningsgebyr, selv om det ikke skjer en ny fysisk tilknytning.

Hvilken holdning kommunens representanter tidligere evt. måtte ha hatt til dette spørsmålet binder ikke kommunen i en sak der kommunen har en rettslig plikt til å kreve inn tilknytningsgebyret. Det vises i denne forbindelse til Høyesteretts avgjørelse den 29. april 2014 i sak mellom Halden kommune og Nordy kjøpsenter inntatt i Rt. 2014 s. 429 om i hvilken utstrekning Nordby kjøpsenter hadde plikt til å betale tilknytningsgebyr til Halden kommune.

Som det fremgår av premiss 26 i dommen gjorde Nordby kjøpsenter blant annet gjeldende at lovens utgangspunkter kunne fravikes ved avtale, og at det var det som var tilfelle i den aktuelle saken. Førstvoterende dommer Stabel, som representant for flertallet, påpekte i premiss 31, at det for tilknytningsgebyret ikke forelå noen unntaksadgang, og at kommunen derfor ikke ville ha hatt adgang

til å inngå bindende avtale som fritok Nordby for tilknytningsgebyr. Som påpekt under premiss 32 var det derfor unødvendig å se på spørsmålet om det faktisk var inngått en avtale med et slikt innhold.

4.3 Spørsmål om kommunen kunne kreve tilknytningsgebyr etter avtalen fra 1. januar 2008, slik at kravet var foreldet pr. 1. januar 2011.

Først fra det tidspunkt Aremark kommune ble eier av det ledningsnett som tidligere var eid av Søndre Aremark vannverk, har kommunen rett til etter loven å kreve tilknytningsgebyr fra de tidligere eierne av Søndre Aremark Vannverk.

Det er ikke inntatt noen tilsvarende regel i lov om kommunale vass- og avløpsanlegg eller i andre lover, som for drift av avløpsanlegg i forurensningsloven § 25, som er en spesialhjemmel for at kommunen i slike tilfeller kan kreve sine utgifter dekket etter lov om kommunale vass- og avløpsanlegg.

Det innebærer at den disposisjonsretten som kommunen hadde i kraft av leieavtalen med vannverket den 1. januar 2008 ikke i seg selv ga hjemmel for å kreve inn tilknytningsgebyr etter lov om kommunale vass- og avløpsanlegg § 3, eller den tilsvarende bestemmelsen inntatt i § 1 i den tidligere gjeldende lov om kommunale vass- og kloakkavgifter fra 31. mai 1974.

Grunnlaget for å kreve dette var fortsatt i vannverkets vedtekter, jf. § 4 som ga vannverkets årsmøte rett til å fastsette tilkoblings- og vannavgiften for det påfølgende år. Denne bestemmelsen ble ikke endret i forbindelse med inngåelsen av driftsavtalen med kommunen. Det forhold at styret i vannverket ikke forholdt seg til sine egne vedtekter og hjemmelsgrunnlaget ikke ble problematisert ved kommunens utsendelse av fakturaene endrer ikke på dette.

Det er følgelig først fra det tidspunkt kommunen blir eier av de nevnte hovedledningene tilhørende Søndre Aremark Vannverk at foreldelsesfristen starter å løpe.

4.4 Spørsmål om fra hvilket tidspunkt kommunen ble eier av Søndre Aremark vannverk.

Gjennomgangen viser at vannverket med tilhørende vannledningsnett var stilt til rådighet til kommunen pr. 30. juni 2014 i samsvar med vannverkets vedtekter.

Som tidligere nevnt er 30. juni også angitt som datoen både for opphøret av den avgiftspliktige virksomheten og nedleggelsen av virksomheten, i vannverkets slettemelding til Brønnøysundregisteret den 16. juli.

Du har i ditt brev vist til at det ikke foreligger andre klare holdepunkter for et senere overtakelsestidspunkt, og at det er Aremark kommune som har bevisbyrden for et senere overtakelsestidspunkt.

Disse forhold kan isolert sett trekke i retning av at kommunen allerede fra 30. juni 2014 hadde anledning til å kreve betaling av tilknytningsgebyr overfor de som var tilknyttet vannledningsnettet.

På den annen side er det slik at den oppfatning vannverket var av pr. 30. juni 2014 imidlertid ikke i seg selv er avgjørende for foreldelsesfristens tidspunkt. Det foreligger i saken flere holdepunkter for et senere overtakelsestidspunkt som jeg vil komme inn på nedenfor.

For å ta det mest åpenbare først. Hvordan kommunen, som den annen avtalepart, har forholdt seg til overtagelsestidspunktet har åpenbart også betydning for spørsmålet om når den kommunale overtakelsen fant sted. En bestemmelse inntatt i vannverkets vedtekter binder ikke uten videre kommunen på dette punkt. Se nærmere under pkt. 4.4.1.

Som det fremgår av gjennomgangen av faktum i saken foreligger det ingen opplysninger om at Aremark kommune var i flertall i samvirkeforetaket på tidspunktet for beslutning om oppløsning av

samvirkeforetaket. Kommunens deltakelse i samvirkeforetaket alene er følgelig ikke tilstrekkelig til å binde Aremark kommune til en bestemt forståelse mht. overtakelsestidspunkt.

Det er også relevant å se på bestemmelsene i samvirkeoven knyttet til avvikling og opphør av samvirkeforetak i og med at Søndre Aremark SA var et samvirkelag som falt inn under lovens virkeområde. Se pkt. 4.4.2.

Der det foreligger få holdepunkter mht. hva som er avtalt som overtagelsestidspunkt er det også av interesse hvilken oppfatning sentrale myndighetsorganer som f.eks. Mattilsynet har hatt om overtagelsestidspunktet. Se pkt. 4.4.3.

Endelig er det av interesse å se på hvilken løsning foreliggende avtaler mellom partene gir anvisning på. Dette drøftes særskilt under pkt. 4.4.4.

4.4.1 Kommunes holdning til overtagelsestidspunktet.

Hva gjelder kommunens holdning til overtagelsestidspunktet vises til e-post fra daværende teknisk sjef i Aremark kommune, Ann-Catrin Johansson til vannverkets formann Harald Sørli den 16. oktober 2014, der det fremgår følgende:

*«Vi har fortsatt ikke fått overdragelse papirene på vannverket.
Kan du ta kontakt med deres revisor.»*

E-posten vedlegges som **bilag 1**.

E-posten taler isolert sett i retning av at Ann-Catrin Johansson på dette tidspunkt ikke oppfattet at kommunen hadde overtatt vannverket.

Den 21. oktober 2014 sendte RevisorTeam v/ Jim Olaussen en e-post til kommunen v/Johansson. Under henvisning til § 15 i vannverkets vedtekter, styrets beretning om oppløsningen av vannverket og årsmøteprotokollen pr. 30. juni 2015, ble det påpekt at dersom det var nødvendig med ytterligere avtaler/dokumenter på at eierforholdet til vannverket og ledningsnettet *«er overtatt av kommunen» måtte dette utarbeides. Se bilag 2.*

Kommunen v/ Eriksen besvarte e-posten samme dag, der det ble spurt om det fantes et avviklingsregnskap. Vi har ikke fått oversendt noen e-poster som videre korrespondanse mellom kommunen og RevisorTeam om dette.

Selv om e-posten fra RevisorTeam v/Olaussen, som antas å være revisor for Søndre Aremark vannverk, isolert sett kan tyde på at selskapets revisor anså at overtagelsen i alle fall på dette tidspunkt hadde funnet sted, er e-post utvekslingen interessant fordi den viser at kommunen på dette tidspunkt ikke hadde mottatt noen dokumentasjon fra hverken vannverket eller vannverkets revisor. Det taler imot at kommunen allerede på dette tidspunkt i relasjon til reglene i foreldelsesloven § 3 skal anses for å kunne fakturere tilknytningsgebyret overfor de som var tilknyttet Søndre Aremark Vannverks ledningsnett.

Først ved brev fra Aremark kommune v/Mette Eriksen til Marker Sparebank den 22. desember 2014 gis det formelt uttrykk for i brevets form av Aremark kommune overtar Søndre Aremark Vannverks aktiva og passiva. Brevet vedlegges som **bilag 3**.

Det bes legge merke til at følgende formulering er benyttet i brevet:

«Det bekreftes herved at Aremark kommune overtar Søndre Aremark vannverks aktiva og passiva da andelslaget er oppløst, og ber om at bankkontiene 1050.07.40650 og 1050.59.14444, samt gjeldsbrevlåen med kontonummer 1050.83.79329 blir overført til Aremark kommune.»

Det er verdt å merke seg at Eriksen på dette tidspunktet ikke bruker formuleringen «*har overtatt*», som ville være naturlig dersom kommunen anså at den allerede hadde tatt over vannverket, men uttrykket «*overtar*», som språklig sett henspiller på noe som er i ferd med å skje eller skal skje i nær fremtid. Formuleringen kan isolert sett tas til inntekt for at et overtakelsestidspunkt pr. 1. januar 2015 er mest naturlig.

Brevets formulering med anmodning til banken om å få bankkontoer og gjeldsbrevlån «*overført*» til seg, trekker i retning av at kommunen pr. 22. desember 2014 *ikke* hadde overtatt vannverkets aktiva og passiva.

4.4.2 Samvirkeovens bestemmelser om foreldelsesfrist ved oppløsning.

Samvirkeoven § 131 gir nærmere bestemmelser om stillingen til foretaket under avviklingen. Det fremgår her at under avviklingen skal årsregnskapet avlegges, revideres og sendes til Regnskapsregisteret etter samme regler som ellers gjelder. Det skal settes opp en avviklingsbalanse etter § 132, og denne skal legges ut på foretakskontoret til ettersyn for medlemmene. Kopi av balansen, evt. med påtegning fra revisor, skal sendes til alle medlemmene med kjent adresse eller på annen forsvarlig vis gjøres tilgjengelig for medlemmene.

Bestemmelsene om endelig oppløsning er inntatt i samvirkeoven § 136. Det fremgår her at etter avsluttet utdeling skal avviklingsstyret legge frem revidert oppgjør for årsmøtet, og når dette er godkjent, skal det meldes til Foretaksregisteret at selskapet er endelig oppløst.

Samvirkeoven § 138 om ansvar for udekkede kostnader er i denne sammenheng interessant. Bestemmelsen fastslår at overfor kreditorer som ikke har fått dekning etter § 133, og heller ikke er tilstrekkelig sikret ved avsetting etter § 135 andre ledd, hefter medlemmene solidarisk inntil verdien av det som vedkommende har mottatt som utdeling etter § 135.

Overfor en slik kreditor hefter dessuten medlemmene av avviklingsstyret solidarisk uten avgrensning dersom det ikke blir godtgjort at de har handlet forsvarlig. Kravet etter første ledd blir foreldet tre år etter at den endelige oppløsningen av foretaket ble registrert i Foretaksregisteret. Dette må være tidspunktet for slettingen av selskapet i foretaksregisteret/enhetsregisteret.

Den samme løsningen følger av allmennaksjelova § 16-12 hva gjelder aksjeeierne og avviklingsstyrets medlemmer sitt ansvar overfor kreditorer som ikke har fått dekning.

Selv om denne bestemmelsen ikke er direkte anvendelig på spørsmålet om kommunens overtagelsestidspunkt kan det være et moment i en totalvurdering som må foretas av spørsmålet om overtagelsestidspunktet. Samvirkeovens regler taler derfor isolert sett for at det er 19. september 2014 som er det tidspunkt kommunen tidligst kan ha blitt eier.

4.4.3 Andre myndigheters oppfatninger av overtagelsestidspunktet.

Vannverket ble slettet fra foretaksregisteret den 19. september 2014. Basert på oversendte saksdokumenter og opplysninger fra kommunen er det fra vår side lagt til grunn at dette er den datoen kommunen *tidligst* kunne fremsatt krav om tilknytningsgebyr.

Det foreligger imidlertid korrespondanse i saken som tyder på at sentrale myndigheter, slik som Mattilsynet Region Stor-Oslo, har oppfattet at overtagelsestidspunktet har vært senere enn dette.

Det vises for det første til støtte for dette til e-post fra Klaus Fottland i Mattilsynet til Ann-Catrin Johansson den 23. september 2014 der det gis uttrykk for følgende:

«Vi har mottatt en opphørsmelding fra enhetsregisteret på Søndre Aremark vannverk med org nr. 9702 19994.

Vi er kjent med at Aremark kommune skal ta over driften og ansvaret for dette vannverket.

For å få oppdatert våre register ber jeg om at jeg for informasjon over hvilket bedriftsnummer vannverket skal registreres på.»

Formuleringen i e-posten fra Fotland, der han bruker uttrykket «skal ta over driften» i motsetning til «har overtatt driften» tyder på at Mattilsynet på dette tidspunktet ikke oppfattet at kommunen allerede hadde tatt over driften av vannverket, men at dette skulle skje i nær fremtid. E-posten vedlegges som bilag 4. Denne forståelsen styrkes også av etterfølgende brev fra Mattilsynet jf. nedenfor.

Kommunen v/ Mette Eriksen besvarte e-posten fra mattilsynet den 30. september 2014, der det ble opplyst at vannverket skulle registreres på org.nr. 976 663 950.

Mattilsynet tilskrev Aremark kommune i brev datert 17. juni 2016 i forbindelse med mottatt søknad om oppstartstillatelse for Søndre Aremark vannverk. I brevet gis det uttrykk for Mattilsynets forståelse av overtagelsestidspunktet som følger:

«Mattilsynet viser videre til søknad om plangodkjenning for endret vannforsyningsssystem ved Søndre Aremark vannverk AL, datert 23.1.2014. Søndre Aremark vannverk AL ble overtatt av Aremark kommune i januar 2015»

Brevet vedlegges som bilag 5.

4.4.4 Bestemmelsen om oppsigelse av leieavtalen mellom partene 1. januar 2008

Pkt. 7 i leieavtalen mellom vannverket og kommunen av 1. januar 2008 innebærer at leieavtalen skulle forlenges for et kalenderår om gangen, med mindre noen av partene sa opp avtalen senest innen 1. juli med virkning for påfølgende kalenderår.

I den grad generalforsamlingens enstemmige beslutning om å oppløse vannverket for kommunal overtakelse, kan likestilles med en oppsigelse av leieavtalen, kan det argumenteres med at den kommunale overtakelsen først fikk virkning den 1. januar 2015, jf. leieavtalens pkt. 7.

En slik forståelse kan i så fall støttes av den avviklingsprosessen som har funnet sted, herunder kommunens brev til Marker Sparebank den 22. desember 2014, der det ble anmodet fra kommunen om at vannverkets aktiva og passiva, samt bankkontoer og gjeldsbrevlån ble overført. Det ville også vært naturlig at en kommunal overtakelse fikk virkning fra og med første regnskapsår etter at oppløsningen ble besluttet.

4.5 Rettspraksis som selvstendig grunnlag for krav på tilknytningsgebyr.

Uavhengig av spørsmålet om overtagelsestidspunktet for Søndre Aremark Vannverk er det som følge av kjæremålsutvalgets avgjørelse inntatt i Rt. 1982 s. 1788, spørsmål om ikke Aremark kommune har et selvstendig grunnlag for å kreve tilknytningsgebyr i den foreliggende situasjonen.

Kjæremålsutvalget tok i den aktuelle saken stilling til lagmannsrettens avgjørelse der det var lagt til grunn, i forhold til Finnøy kommunes krav på tilknytningsgebyr, at kommunen neppe kunne fremme krav om tilknytningsavgift om den anla et nytt og forbedret kloakksystem, eventuelt med en ny trasé, hvis vedkommende eiendommer fra før var tilkoblet et kommunalt ledningssystem, selv om dette ikke måtte tilfredsstillte kravene i den nye lov.

Høyesteretts kjæremålsutvalg fant at lagmannsretten hadde lagt en for snever oppfatning av rekkevidden av avgiftsloven § 1 første ledd første punktum (fra 1974). Høyesterett uttalte i den forbindelse at:

«Kloakkavgiftsloven med tilhørende kommunale forskrifter vil kunne komme til anvendelse også for eiendom som før ikrafttreden av kloakkavgiftsloven med forskrifter var tilkople, med eller uten avgift for tilknytningen, en kloakkledning som kan betegnes som kommunal, således når kommunen anlegger et nytt og forbedret kloakksystem som tjener til avløsning av et tidligere, utilfredsstillende system.»

Lov om kommunale vass- og avløpsgebyr fra 31. mai 1974 som Høyesteretts kjæremålsutvalg viser til i sin sak, er senere erstattet av lov om kommunale vass- og avløpsanlegg av 16. mars 2012 uten at det er noen realitetsendring hva gjelder spørsmålet om fastsettelse og beregning av gebyrenes størrelse.

På samme måte som Finnøy kommune, som følge av kjæremålsutvalgets avgjørelse, måtte anses berettiget til å kreve tilknytningsgebyr for avløp i den saken, må Aremark kommune være berettiget til å kreve tilknytningsgebyr for vann i vår sak, når Mattilsynets pålegg overfor Søndre Aremark vannverk har gjort det nødvendig å gjennomføre investeringer opp mot 12 millioner kroner knyttet til ny renseprosess for alene å tilfredsstillere drikkevannsforskriftens krav til 2 hygiensiske barrierer.

Beløpet har medgått til etablering av nytt bygg, ny rensemetode for resning av råvannet, samt etablering av nytt høydebasseng for å sørge for tilstrekkelig trykk til alle abonnenter. Dertil kommer at det er investert i nytt ledningsanlegg for vann i størrelsesorden kr. 3 millioner kroner. Totalt en investering på over 15 millioner kroner.

Investeringene er i denne saken så omfattende at det må kunne sammenlignes med den situasjon som forelå til avgjørelse hos Høyesteretts kjæremålsutvalg i Rt. 1982 s. 1788.

Mattilsynets pålegg var også en av begrunnelsene for at vannverket til slutt valgte å oppløse vannverket for kommunal overtakelse. Det vil derfor være svært urimelig om kommunen ikke skulle ha adgang til å ilegge tilknytningsgebyr overfor de tidligere eierne av Søndre Aremark Vannverk som aldri tidligere har betalt tilknytningsgebyr til Aremark kommune etter lov om kommunale vass- og avløpsanlegg, eller den tidligere loven fra 1974.

Grunnlaget for kommunens krav må være fra det tidspunkt anlegget er anlagt. Det kan reises spørsmål ved om det er fra det tidspunkt kommunen har startet driften av det nye vannbehandlingsanlegget, eller fra det tidspunkt det er innvilget søknad om oppstartstillatelse fra Mattilsynet.

Som det fremgår av Mattilsynets brev til Aremark kommune 17. juni 2016 vedlagt som bilag 5 til dette brev, har kommunen drevet det nye vannbehandlingsystemet siden januar 2016, mens oppstartstillatelse for bruk av anlegget til distribusjon til abonnentene er gitt med virkning fra 17. juni 2016. Kommunens krav på gebyr basert på dette grunnlaget er åpenbart ikke foreldet.

5. OPPSUMMERING. VIDERE HÅNDTERING AV SAKEN.

Hjemmelsgrunnlaget for kommunens krav på tilknytningsgebyr for vann fra de som tidligere var tilknyttet det private vannverket er lov om kommunale vass- og avløpsanlegg § 3 første ledd og forurensningsforskriften § 16-3, som bl.a. fastslår det skal betales vann- og avløpsgebyrer for eiendom som «*har tilknytning*» til kommunens ledningsnett.

Det fremgår av svarbrevet fra Klima- og miljødepartementet den 4. oktober 2017, at kommunen også ved kommunal overtakelse har grunnlag for å kreve tilknytningsgebyr, selv om det ikke skjer en ny fysisk tilknytning.

Det er for øvrig presisert i kommentarene til lov om kommunale vass- og avløpsanlegg § 3, at loven ikke åpner for fritak eller nedsettelse av utlignet gebyr av rimelighetsgrunner e.l.

Søndre Aremark vannverk var ikke et kommunalt eid vannverk. Kommunen har i alle fall siden 2006 etter de opplysninger som foreligger i saken ikke hatt et flertall av andelene i selskapet.

Den leieavtalen som ble inngått mellom partene om drift av anlegget den 1. januar 2008 innebar ikke at kommunen ble eier av anlegget. Kommunen hadde ikke grunnlag for å fakturere tilknytningsgebyr etter daværende lov om kommunale vass- og avløpsgebyrer av 31. mai 1974 på dette tidspunktet og heller ikke etter lov av 16. mars 2012 om kommunale vann- og avløpsanlegg da denne trådte i kraft 1. juli 2012, da det betinger at kommunen er eier av hovedanleggene som betjener de aktuelle eiendommene. Det innebærer at foreldelsesfristen på tre år ikke startet å løpe den 1. januar 2008.

Det følger av foreldelsesloven (fel.) § 2 sammenholdt med fel § 3, at den alminnelige foreldelsesfristen er 3 år, og at denne regnes fra den dagen «*fordringshaveren tidligst har rett til å kreve å få oppfyllelse*».

Under henvisning til avviklingsprosessen i 2014 fastholdes at kommunen ikke kunne ha fremsatt krav på tilknytningsgebyr etter lov om kommunale vass- og avløpsanlegg § 3 før avviklingen av vannverket var et faktum gjennom slettingen i foretaksregisteret, dvs. den 19. september 2014.

Det foreligger en rekke omstendigheter i saken som tyder på at både kommunen selv, men også offentlige myndigheter som Mattilsynet har ansett at overtagelsestidspunktet først var den 1. januar 2015. Det vises i denne sammenheng først og fremst til partenes avtale fra 1. januar 2008, som i pkt. 7 angir 6 måneders oppsigelse etter at partene sier opp avtalen. Det er i den forbindelse nærliggende å tolke vannverkets oppløsningsvedtak av 30. juni 2014 som en slik oppsigelse av avtalen som innebar at kommunens overtagelse skulle finnested pr. 1. januar 2015.

Det foreligger videre korrespondanse og e-post både fra kommunen selv, og fra Mattilsynet som klart indikerer 1. januar 2015 som overtagelsestidspunkt. Det vises til pkt. 4.4 ovenfor, der denne er nærmere gjennomgått og kommentert.

Uavhengig av spørsmålet om overtagelsestidspunktet anses at det foreligger et alternativt grunnlag for å kreve tilknytningsgebyr i denne saken basert på Høyesterett kjæremålsutvalgs kjennelse inntatt i Rt. 1982 s. 1788 der det ble lagt til grunn at tilknytningsgebyr også kunne ilegges i tilfelle der kommunen anla et nytt og forbedret avløpssystem til avløsning av et tidligere utilfredsstillende system. På samme måte må tilfellet være i vår sak der Aremark kommune har investert samlet over 15 millioner kroner til etablering av ny renseprosess og ledningsnett for å tilfredsstillende Mattilsynets krav til 2 hygieniske barrierer. Kommunens krav på tilknytningsgebyr på dette grunnlag er åpenbart ikke foreldet.

Som påpekt i vår telefonsamtale fredag 20. oktober 2017 ønsker kommunen og undertegnede å invitere til et møte torsdag 2. november 2017 i Aremark rådhus med deg og din partsrepresentant Per Ivar Thomasrud for å få saken best mulig belyst, før administrasjonen skal utarbeide sitt saksfremlegg til kommunestyret for videre behandling av denne saken. Det ble samtidig opplyst om at tilgang til foreliggende saksdokumenter kan fås ved kontakt med Aremark kommune ved Henriette Wisur-Olsen, og at det ved oppmøte på kommunens kontor kan tas ønskede kopier av de saksdokumenter du skulle anse for å være relevante for saken.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Guttorm Jakobsen AS

Guttorm Jakobsen
Advokat

Kopi: Aremark kommune v/rådmann Mette Eriksen.

Guttorm Jakobsen

Fra: Mette Eriksen <Mette.Eriksen@aremark.kommune.no>
Sendt: 20. oktober 2017 09:58
Til: Guttorm Jakobsen
Kopi: Henriette Cecilie Wisur-Olsen
Emne: VS: Vannverk

Leter etter noen andre mailer, og da kom jeg over denne. Sikkert uten betydning, men oversender likevel.

Mvh
Mette☺

Fra: Ann-Catrin Johansson
Sendt: 16. oktober 2014 11:14
Til: 'harald.sorlie@moelven.com' <harald.sorlie@moelven.com>
Kopi: Mette Eriksen <Mette.Eriksen@aremark.kommune.no>
Emne: Vannverk

Hei,

Vi har fortsatt ikke fått overdragelse papirene på Vannverket.

Kan du ta kontakt med deres revisor .

Med vennlig hilsen
Ann-Catrin Johansson
Teknisk sjef
Aremark kommune

Tlf 47 97 42 52

Guttorm Jakobsen

Fra: Mette Eriksen <Mette.Eriksen@aremark.kommune.no>
Sendt: 17. oktober 2017 17:22
Til: Guttorm Jakobsen
Emne: VS: Søndre Aremark Vannverk SA

Mvh
Mette☺

Fra: Mette Eriksen
Sendt: 21. oktober 2014 12:05
Til: Jim Olaussen <jim@revisor-team.no>
Kopi: Ann-Catrin Johansson <Ann-Catrin.Johansson@aremark.kommune.no>
Emne: SV: Søndre Aremark Vannverk SA

Finnes det noe avviklingsregnskap? Jeg må nesten vite hva som skal tas inn i kommunens regnskap.

Med hilsen
Mette Eriksen

Regnskaps- og økonomisjef
Aremark kommune
Tlf. 97 76 74 30

Fra: Jim Olaussen [<mailto:jim@revisor-team.no>]
Sendt: 21. oktober 2014 09:32
Til: Mette Eriksen
Emne: VS: Søndre Aremark Vannverk SA

Fra: Jim Olaussen [<mailto:jim@revisor-team.no>]
Sendt: 21. oktober 2014 09:21
Til: 'Ann-Catrin.Johansson@aremark.kommune.no'
Kopi: Sörlie, Harald (Harald.Sorlie@moelven.se)
Emne: Søndre Aremark Vannverk SA

Hei

Se vedlegg.

Vedtektene §15, styreberetning og årsmøte som vedtar avviklingsoppjøret.

Trengs det ytterligere avtaler / dokumentasjon på at eierforholdet til vannverket og ledningsnettet er overtatt av kommunen må dette utarbeides.

--

Med vennlig hilsen
RevisorTeam
Jim Olausen
Registrert revisor
Telefon: 69176705/ 92866535

Marker Sparebank
v/Steinar Lervik
Storgata 59

1870 ØRJE

OVERTAKELSE AV SØNDRE AREMARK VANNVERK

Det bekreftes herved at Aremark kommune overtar Søndre Aremark Vannverks aktiva og passiva da andelslaget er oppløst, og ber om at bankkontiene 1050.07.40650 og 1050.59.14444, samt gjeldsbrevlån med kontonummer 1050.83.79329 blir overført til Aremark kommune.

Viser til følgende dokumenter:

- Søndre Aremark Vannverks vedtekter
- Protokoll fra ekstraordinært årsmøte den 30.06.14
- Nøkkelopplysninger i Brønnøysundsregistrene om at selskapet med org.nr. 970 219 994 er slettet 19.09.14
- Aremark kommunestyres vedtak 13.06.13, sak 17/13 «Hovedplan vann, avløp og miljø 2014-2016»
- Budsjett og økonomiplan 2014-2017 for Aremark kommune vedtatt 12.12.13, sak 48/13
- Økonomiplan 2015-2018 for Aremark kommune vedtatt 11.09.14, sak 32/14
- Budsjett for 2015 for Aremark kommune vedtatt 11.12.14, sak 43/14

På forhånd takk!

Med hilsen

Mette Eriksen
Regnskaps- og økonomisjef

Guttorm Jakobsen

Fra: Mette Eriksen <Mette.Eriksen@aremark.kommune.no>
Sendt: 17. oktober 2017 17:00
Til: Guttorm Jakobsen
Kopi: Henriette Cecilie Wisur-Olsen
Emne: VS: Vedrørende opphør Søndre Areamark vannverk

Videresender mail vedr. vannverket.

Mvh
Mette☺

Fra: Mette Eriksen
Sendt: 30. september 2014 14:11
Til: Ann-Catrin Johansson <Ann-Catrin.Johansson@aremark.kommune.no>
Emne: SV: Vedrørende opphør Søndre Areamark vannverk

bedriftsnummer som vannverket i Aremark skal registreres på er: 976 663 950.

Mvh
Mette ☺

Fra: Ann-Catrin Johansson
Sendt: 24. september 2014 10:09
Til: Mette Eriksen
Emne: VS: Vedrørende opphør Søndre Areamark vannverk

Kan du hjelpe meg med dette ? se rødt

Fra: Klaus Fottland [<mailto:Klaus.Fottland@mattilsynet.no>]
Sendt: 23. september 2014 13:17
Til: Ann-Catrin Johansson
Kopi: Jane Sundelius
Emne: Vedrørende opphør Søndre Areamark vannverk

Hei

Vi har mottatt en opphørsmelding fra enhetsregistret på Søndre Aremark vannverk med org nr 970219994

Vi er kjent med at Aremark kommune skal ta over driften og ansvaret for dett vannverket

For å få oppdatert våre register ber jeg om at jeg for informasjon over **hvilket bedrifts nummer vannverket skal registreres på.**

Aremark kommune sitt hoved nummer er i følge våre opplysninger 940875560. Det vi trenger er hvilket under nummer den skal registrets på. Dette bør fortrinnsvis være et unikt nummer for vannverket.

Er det noe som du lurer på er det bare å ta kontakt.

Med vennlig hilsen

Klaus Fottland

Seniorinspektør
Mattilsynet
DK Indre Østfold og Follo

Tlf 69 84 47 16/994 541 15
Besøksadresse: Løkenveien 4, 1811 Askim

Felles postadresse: Mattilsynet, DK Indre Østfold og Follo,
felles postmottak, postboks 383, 2381 Brumunddal

E-post: postmottak@mattilsynet.no

www.mattilsynet.no

www.matportalen.no

Bilag 5

AREMARK KOMMUNE	
Etat VPMT	Saksbehandler ACJ
20 JUN 2016	
Ark.kode P	M12
Ark.kode S	
Sak.nr. 14/40	Dokument 49
Kopi	MAB

AREMARK KOMMUNE
AREMARK KOMMUNE TEKNISK ETAT
1798 AREMARK

v/ Ann-Catrin Johansson

Deres ref:
Vår ref: 2016/132267
Dato: 17.06.2016
Org.nr: 985399077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

MATTILSYNET INNVILGER SØKNAD OM OPPSTARTSTILLATELSE

Mattilsynet, Avdeling Østfold og Follo viser til mottatt søknad om oppstartstillatelse for Søndre Aremark vannverk den 14.06.2016

Mattilsynet viser videre til søknad om plangodkjenningen for endret vannforsyningssystem ved Søndre Aremark Vannverk AL, datert 23.1.2014. Søndre Aremark vannverk AL ble overtatt av Aremark kommune i januar 2015.

Aremark kommune har drevet det nye vannbehandlingsanlegget siden januar 2016, men det behandlede vannet er ikke kjørt ut på distribusjonsnettet, men i bekken like ved anlegget. Det har hvert en del utfordringer i forbindelse med prøvekjøringen, men anlegget har i de siste ukene hatt en stabil drift.

Vedtak om oppstartstillatelse

Mattilsynet, Avdeling Østfold og Follo gir Aremark kommune oppstartstillatelse for Søndre Aremark vannverk.

Vedtaket er fattet med hjemmel i drikkevannsforskriften § 8 Godkjenning av vannforsyningssystem

Vi har observert:

Vannverket skal fortsatt benytte Store Blankjern som som råvannskilde . Dette er samme drikkevannskilde som er benyttet tidligere, og har et svært begrenset nedbørfelt og ligger godt beskyttet med liten aktivitet i nedbørfeltet. Kilden som dekker 110 dekar, er ca 40 meter dyp, og vanninntaket ligger på 20 meter. (sprangsjiktet går på ca 9 meter.) Selve kilden har tidligere vært regnet for å være en hygienisk barriere, da nedslagsfeltet er lite og området er klausulert ved avtaler mellom kommunen og grunneierne. Analyser av vannet viser, med unntak av høyt fargetall, en god og stabil råvannskvalitet.

Søndre Aremark vannverk har pr. idag ikke et fargereduserende rensetrinn. Høyt fargetall indikerer innhold av mye partikler og humusstoffer i vannet og det etterfølgende UV-anlegget vil derfor, i perioder med høyt fargetall ha en betydelig redusert desinfiserende effekt.

Mattilsynet
Region Stor-Oslo

Saksbehandler: Klaus Fottland
Tlf: 22 40 00 00 / 22778513
E-post: postmottak@mattilsynet.no
(Husk mottakers navn)

www.mattilsynet.no

Postadresse:
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal
Telefaks: 23 21 68 01

Med bakgrunn i dette konkluderte Mattilsynet at vannbehandlingen hadde utilstrekkelige med barriere elementer for å sikre drikkevannsforskriftens krav om minimum 2 hygieniske barrierer. Vannverkseier ble derfor i 2010 pålagt å treffe nødvendige tiltak for å tilfredsstillte dette kravet. Mattilsynet viser til vår tilsynsrapport med varsel om vedtak datert 14.09.2010 med saks nr 2010/156351 med videre oppfølging av denne saken.

Mattilsynet viser til søknad om plangodkjenningen for endret vannforsyningssystem ved Søndre Aremark Vannverk, datert 23.1.2014 og vår plangodkjenningen av ny vannbehandling datert 25.2.2014

Aremark kommune søker nå om oppstartstillatelse for det nye prosessanlegget som er bygget på samme sted som det gamle behandlingsanlegget er plassert

Det er etablert 2 parallelle produksjonslinjer som vil kunne operere uavhengig av hverandre. Kapasiteten vil være på ca 360 m³ pr døgn pr. linje.

Høydebasseng (rentvann) er planlagt på minimum 400 m³ og vil bli plassert etter vannbehandlingsanlegget, men på samme høydekote som råvannakilden. Dette for å sikre tilstrekkelig trykk ut til forbruker med selvfall. Rentvannet må derfor pumpes til bassenget.

Ny vannbehandling

1. Kilde: Store Blanktjern
2. Inntakspunkt med grovsil på 20 m
3. Kjemisk felling i alkalisk filter med jernkloridsulfat som fellingsmiddel
4. UV-desinfeksjon med UV-dose 40
5. Klor (reserve)
6. Stoppfunksjon som umiddelbart automatisk stenger vannproduksjonen derom det oppstår svikt vannbehandlingen i form av høyt fargetall eller desinfeksjon
7. Rentvannsbasseng
8. Distribusjonsnett med selvfall

Søndre Aremark vannverk er et eksisterende vannforsyningssystem og har pr. idag etablert en prøvetakingsplan som tilfredsstiller forskriftens krav.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Mattilsynet vurderer at vannbehandlingsanlegget er bygget i henhold til vedtatt plangodkjenningen, og at vannforsyningen tilfredsstiller forskriftens krav om 2 hygieniske barrierer. Analyseresultater for både bakteriologisk, fysikalsk og kjemiske parametre, tilsier at drikkevannet er trygt.

Mattilsynet forutsetter at personell tilknyttet vannforsyningen er gitt tilstrekkelig opplæring av anlegget og at rutiner for driftsovervåking er etablert.

Mattilsynet forutsetter videre at internkontrollen tilpasses ny vannforsyning og at det etableres nye rutiner for styring og kontroll av kritiske punkter.

Kommune bør også oppdatere ROS analyse og tilpasse beredskapsplaner til også å omfatte ny vannbehandling.

Mattilsynet vil vurdere å trekke godkjenningen tilbake dersom virksomheten ikke overholder vesentlige forhold i vilkårene for godkjenningen eller ikke oppfyller vesentlige krav i regelverket.

Mattilsynet skal til enhver tid holdes orientert om hvem som er ansvarlig for virksomheten.

Varsel om vedtak om gebyr

Gebyret for endringsgodkjenning av enkelt vannforsyningssystem er fastsatt til kr 3 675,00,- på grunnlag av medgått tid innenfor 5 timeverk opp til 1 dagsverk (med hjemmel i Forskrift 13. feb. 2004 nr. 406 om betaling av gebyrer for særskilte ytelser fra Mattilsynet § 5).

Mattilsynet har tidligere i forbindelse med plangodkjenningen av vannforsyningen i brev av 11.03.2014, saks nr 2014/24806 gitt et gebyr på kr 27.800 på grunnlag av medgått tid innenfor 1 ukeverk opp til 2 ukeverk.

Vi befgrner denne gang kun gebyr for medgått tid i forbindelse med behandling av søknad om oppstartstilatelse.

For gebyrvedtak som er hjemlet i forskrift av 13.februar 2004 nr. 406 om betaling av gebyrer for særskilte ytelser fra Mattilsynet, legges det til et administrasjonsgebyr på kr 100,- pr faktura (jf. § 7). Gebyret vil bli innkrevd i ettertid.

Se vedlegg til tilsynsrapport.

Med hilsen

Jorunn Aasgaard Grini
seksjonssjef

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Vedlegg:
Vedlegg til tilsynsrapport
Uttalelse til varsel om vedtak
Godkjenningsbevis
Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak

HAMMERVOLL ◊ PIND

Advokat Guttorm Jakobsen
Kongsveien 91
1177 Oslo

Vår referanse: 7310 - JMH
Ansvarlig advokat: John M. Hammervoll
Dokumentnummer: 36883

E-post: guttorm.jakobsen@juris.no

Halden, 27. november 2017

AREMARK KOMMUNE – KRAV OM TILKNYTNINGSGEBYR OVERFOR TIDLIGERE ABONNENTER AV SØNDRE AREMARK VANNVERK

1 INNLEDNING

Det vises til mitt brev av 1. oktober, ditt brev av 25. oktober 2017, etterfølgende møte i Aremark rådhus 2. november 2017, samt oversendelse av diverse dokumentasjon i etterkant.

2 MERKNADER TIL DITT BREV

2.1 Ad foreldelse per 1. januar 2011

Denne side er kjent med at Sivilombudsmannen nylig har avsluttet saken for Aarbu-hyttfelt, uten å ta saken opp til videre behandling.

I den forbindelse fremsetter Sivilombudsmannen noen juridiske utgangspunkter tilsynelatende i Aremark kommunes favør. Sivilombudsmannen har imidlertid ikke tatt stilling til det faktum at vannverket delvis var kommunalt eiet, samt at kommunen rent faktisk har krevet inn tilknytningsgebyrer i perioden fra 2008.

På denne bakgrunn fastholdes at kravet på tilknytningsgebyr var foreldet allerede i 2011. Det vises til argumentasjonen fremsatt i mitt brev av 1. oktober 2017.

2.2 Ad foreldelse per 30. juni 2017

Et springende punkt hva gjelder spørsmålet om foreldelse per 30. juni 2017 er uenigheten om når kommunen faktisk overtok vannverket. Spørsmålet om når kommunen overtok vannverket henger nært sammen med de selskapsrettslige forholdene knyttet til tidspunktet for oppløsning av aksjelaget/samvirkeforetaket. Oppløsningen følger reglene i Samvirkelova kapittel 10.

Vedtektene til selskapet hadde særskilte bestemmelser om avvikling som forutsatte vedtak på flere generalforsamlinger for at oppløsningen skulle være en realitet. Først krevde vedtektene et 2/3 flertall på generalforsamling for å oppløse selskapet og dernest var det krav om alminnelig flertall på en ny generalforsamling. Vedtektene gjorde det også klart at dersom selskapet ble oppløst skulle aktiva og passiva tilfalle Aremark kommune og brukes til å sikre vannforsyningen i området.

Allerede i forbindelse med generalforsamlingen den 25. april 2012 finner man i påtegninger på protokollen at det fra styrets side er fremmet forslag om å avvikle selskapet.

OSLO / BERGEN / HALDEN / STAVANGER

I generalforsamling den 4. april 2013 ble det første gang truffet beslutning om at selskapet skulle oppløses. Beslutningen var enstemmig. Heri ligger det forutsetningsvis en aksept fra kommunen for at de overtar vannverket når selskapet er oppløst, ettersom dette er et premiss som er gitt i vedtektene, som en konsekvens av avviklingen som kommunen stemte for.

Ved generalforsamlingen den 19. februar 2014 ble det etter gjennomgang av vedtektene, på nytt enstemmig stemt for at selskapet skulle oppløses og vannverket overtas av kommunen. Vilklårene i vedtektene for oppløsning var dermed oppfylt. Det ble samtidig valgt styre som fungerte som avviklingsstyre, jf. Samvirkeloven § 128.

Vedtaket ble meldt til Foretaksregisteret og kreditorfrist begynte å løpe.

Etter utløpet av kreditorfristen ble det den 30 juni 2014 avholdt ekstraordinær generalforsamling i selskapet. Til behandling forelå kun godkjenning av selskapets avviklingsoppgjør med tilhørende revisorberetning. Avviklingsoppgjøret ble vedtatt uten innvendinger og vannverket tilfalt i henhold til vedtektene Aremark kommune. Det var ingen innsigelser til avviklingen og fordelingen og sletting ble besluttet iverksatt. Avviklingsoppgjøret ble gjennomgått uten innsigelser til utdelingen eller avviklingen for øvrig.

Generalforsamlingens beslutninger den 30. juni må selskapsrettslig forstås som den endelige avviklingsbeslutningen etter utløpt kreditorfrist, jf. Samvirkelova § 136. Juridisk og formelt er selskapet å anse som avviklet fra dette tidspunkt. Dette følger av lovens ordlyd.

«Når oppgjøret er godkjent skal det meldast til Foretaksregisteret at foretaket er endelig oppløst.»

Slettingen som protokollen viser til må forstås som den etterfølgende registermessige håndteringen av foretakets registrering i Foretaksregisteret. Denne registreringen i seg selv har ikke rettslig betydning ved vurdering av tidspunktet for selskapets opphør. Det avgjørende vil være tidspunktet for godkjenning av avviklingsoppgjøret som utgjør beslutningen om endelig oppløsning. Dette standpunktet understøttes ytterligere av at Skatteetaten i brev av 15. august 2014 til andelslaget opplyser om at selskapet er slettet fra Merverdiavgiftsregisteret fordi virksomheten hadde opphørt.

I forarbeidene til Samvirkelova (NOU 2002:6 og Ot.prp.nr. 21 2006/2007) fremgår det at bestemmelsen i Samvirkelova § 136 svarer til aksjeloven § 16-10. Det presiseres også at «Etter utdelinga skal det leggjast fram eit revidert oppgjør for årsmøtet og etter godkjenning av oppgjøret skal det meldast at foretaket er oppløst [...]»

Formuleringen tydeliggjør at det er godkjenningen av avviklingsoppgjøret som er det avgjørende for oppløsningstidspunktet.

I Rettsdata sin lovkommentar til den tilsvarende bestemmelsen i aksjeloven § 16-10 følger det at: *«Generalforsamlingens godkjennelse medfører at selskapet er endelig oppløst selv om beslutningen ikke uttrykkelig angir dette, Andenæs s 632.»*

Avviklingen av foretaket var basert på forutsetning om at kommunen overtok vannverket, en forutsetning som kommunen også gav sin tilslutning til ved å stemme for oppløsningen. Foretaket opphørte å eksistere den 30. juni 2014 og vannverket tilfalt senest fra dette tidspunkt kommunen.

At foretakets eiendeler, herunder vannverket blir utdelt i forbindelse med oppløsningen er en forutsetning for selve avviklingsbeslutningen. Kommunen har fått vannverket stilt til sin rådighet i forbindelse med utdelingen og dette godkjennes på generalforsamling den 30. Juni 2014.

Det er ubestridt at foreldelsesfristen for tilknytningsavgift begynner å løpe fra det tidspunktet kommunen tidligst kunne ha krevet tilknytningsavgift. Som det fremgår ovenfor, samt av protokollen fra det ekstraordinære årsmøtet 30. juni 2014, så ble vannverket senest stilt til rådighet for Aremark kommune denne dato. Dette utgjør således tidspunktet for når kommunen tidligst kunne kreve tilknytningsgebyr.

Hva gjelder hvordan Aremark kommune har innrettet seg i forbindelse med overtakelsen av vannverket, vises i tillegg til det som er fremsatt i mitt brev av 1. oktober, til at det for budsjettåret 2014 ikke var budsjettert med utgifter til leie av vannverket, men snarere investeringer i vannverket som sådan. Det kunne en ikke ha gjort, dersom en ikke anså at en skulle overta vannverket.

Når det gjelder Mattilsynets oppfatning av saken, så har henvendelsen fra Fottland av 23. september som det vises til i ditt brev begrenset bevisverdi, idet den legger til grunn at kommunen skal overta både drift og ansvar. Dette viser at Mattilsynet ikke var kjent med de lokale forholdene, hvor Aremark kommune hadde driftet vannverket siden 2008.

2.3 Ad rettspraksis som selvstendig grunnlag for krav på tilknytningsavgift

Det er i ditt siste brev fremsatt alternativt rettsgrunnlag for ileggelse av tilknytningsgebyr, i form av en avgjørelse fra Høyesteretts kjæremålsutvalg inntatt i Rt. 1982 side 1788. Denne side bestrider som utgangspunkt at nevnte avgjørelse kommer til anvendelse i vår sak.

Hva gjelder det som er fremsatt under dette punkt, kan det uansett ikke være tvilsomt at en i alle fall er utenfor kommunens plikt til å kreve tilknytningsavgift.

Hertil kommer også at det for det tilfellet at kommunen skulle kreve tilknytningsgebyr ut ifra dette standpunkt, så vil likebehandlingsprinsippet medføre at et eventuelt krav om tilknytningsgebyr må ilegges en større krets av personer.

3 AVSLUTNING

Det tas forbehold om ytterligere anførsler og bevis.

For øvrig fastholdes det som er fremsatt i denne sides brev av 1. oktober 2017.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Hammervoll Pind AS

15r

MARION E. NORDENHAUG
Advokat
marion.nordenhaug@hammervollpind.no

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	78/17	19.10.2017
Kommunestyret	54/17	19.10.2017

Søndre Aremark vannverk - status og videre prosess

Vedlegg

- 1 Leieavtale mellom Aremark kommune og Søndre Aremark vannverk A/L
- 2 Nøkkelopplysninger fra Enhetsregisteret
- 3 Vedtekter fra 2012 med tilpasning fra ny samvirkelov
- 4 Protokoll ekstraordinært årsmøte 30.06.14 - Søndre Aremark vannverk SA
- 5 Generalforsamling i Søndre Aremark vannverk A/L 19. februar 2014
- 6 Oppsummering fra møte med Aremark kommune 21.juni 2017
- 7 Spørsmål til Klima- og Miljødepartementet om plikt til å kreve tilknytningsgebyr
- 8 Svar på spørsmål om plikt til å betale tilknytningsgebyr til kommunen etter lov om kommunale vass- og avløpsanlegg for abonnenter tidligere tilknyttet privat vannverk
- 9 Spørsmål til advokaten angående svarbrev fra Klima- og Miljødepartementet
- 10 Svar fra advokat på tolkning av svarbrev fra Klima- og Miljødepartementet
- 11 Anbefalinger advokat Guttorm Jakobsen tilknytningsavgift Søndre Aremark vannverk
- 12 Henstilling til Aremark kommunestyre - tilbaketrekking av urettmessig krav
- 13 Kopi av brev Plikt til å betale tilknytningsgebyr for vann, varsel om uttak av forliksklage m/vedlegg
- 14 Tilleggsbrev med vedlegg - Tilknytningsavgift Aremark kommune

Saksopplysninger/vurdering

Aremark kommune har overtatt eierskapet til Søndre Aremark vannverk etter å ha driftet vannverket og ledningsnettet til Søndre Aremark vannverk fra 01.01.2008 i hht til avtale

godkjent i kommunestyret 13.12.2007. Avtalen følger vedlagt (vedlegg1). Søndre Aremark Vannverk A/L er heretter i saken benevnt SAV. Aremark kommune er benevnt AK.

Tidspunkt for eierovertakelse er vurdert av kommunens advokat til å være tidligst 19.09.2014 som er den dato SAV ble oppløst i Brønnøysundregisteret (se vedlegg 2). Av vedtektene til SAV § 15 (vedtekter fra 2012 – vedlegg 3) fremgikk at SAV skulle tilfalle AK dersom A/L ble oppløst. Vedtektenes § 15 fastsatte også hvordan prosessen skulle skje.

Sak om oppløsning av SAV ble behandlet av generalforsamlingen i SAV 19.02.2014 og av ekstraordinært årsmøte 30.06.2014 (vedlegg 4 og 5). Det ser imidlertid ikke ut til at AK selv har behandlet saken om overtagelse i noen av de politiske utvalgene. Det gjør at flere stiller spørsmål om når overtagelsen faktisk skjedde.

Dette er en sammensatt og juridisk utfordrende sak og rådmannen forholder seg til de juridiske råd som advokat Guttorm Jakobsen gir i denne saken når han er kommunens jurist. Hans vurdering er at overtagelsen har skjedd tidligst 19.09.2014. Denne vurderingen ble gjort i første halvdel av september basert på de opplysninger som forelå da. Dette var før dokumentene som kommunen hadde overtatt fra SAV var gjennomgått. Overtagelsesdatoen er relevant for foreldelsesfristens starttidspunkt, for kommunens krav på tilknytningsgebyr etter lov om kommunale vass- og avløpsanlegg § 3, da fristen løper fra det tidspunktet kommunen tidligst kunne ha fakturert slike gebyrer. Det er fra det tidspunktet kommunen ikke bare drifter anlegget, men også har blitt eiere av dette. Fra dette tidspunktet løper det en frist på 3 år på å foreta fristavbrytende skritt etter foreldelseslovens regler.

I juni 2017 ble det avholdt et møte hvor ordfører, saksbehandler VA, daværende teknisk sjef og daværende rådmann samt økonomisjefen var til stede sammen med kommunens advokat Guttorm Jakobsen. I dette møtet ble det drøftet hvorvidt kommunen skulle sende krav til alle tidligere andelseiere av SAV og ikke bare til hytteeiendommene som tidligere hadde fått vann fra SAV – dog fra vannposter. Referat fra møtet følger som vedlegg 6. Det ble besluttet at advokat Jakobsen skulle sende en henvendelse til Klima og Miljødepartementet for å be om en vurdering av hvorvidt kommunen hadde både rett og plikt til å fakturere alle som tidligere hadde andeler i SAV for tilknytningsgebyr relatert til at kommunen overtok eierskap av SAV. Kopi av brevet følger vedlagt (vedlegg 7)

I september 2017 gjorde kommunens advokat rådmannen oppmerksom på at det var stor sannsynlighet for at kommunens krav om tilknytningsgebyr relatert til eiendomsovertagelse kunne bli foreldet 19.09.2017. For å hindre at kommunens krav skulle bli foreldet besluttet rådmannen at man måtte sende ut krav om tilkoplingsgebyr med betalingsfrist 18.09.2017. Dette gjorde rådmannen for å ivareta det han anså som kommunens rett og plikt og i samsvar med advokatens råd. Det var svært uheldig at kravet ikke var blitt sendt ut før. Det relaterte seg til at man i junimøtet i kommunen hadde operert med 01.01.2018 som foreldelsesfrist og at krav et burde sendes ut før desember 2017. Sammen med faktura ble det sendt ut et følgebrev som forklarte hvordan den enkelte kunne forholde seg til kommunens krav.

Det var i prinsippet 3 alternativer:

1. Betale faktura og dermed akseptere kravet
2. Fulle ut og levere *Erklæring om utsatt frist av foreldelseskrav* innen 18.09.2017 kl 12:00
3. Ikke foreta seg noe. Da ville kommunen sende saken til Forlikrådet.

Kommunen ble oppmerksom på at noen tidligere andelseiere ikke var fanget opp ved utsendelsen 12.09.2017 og kommunens advokat i saken påpekte også underveis i prosessen med utsendelser at det ikke var rettslig avklart hvorvidt det var den enkelte eier/hjemmelshaver på

tidspunkt for eiendomsovertakelsen fra SAV til AK, eller eier på tidspunkt for utsendelse av kravet som er juridisk korrekt mottaker av kravet. Det ble derfor sendt saker direkte til Forliksrådet hvor kopi av oversendelsen ble sendt til den enkelte eier i etterkant. Det var også nødvendig å be forliksrådet om en retting av andelseiere basert på at det var sendt ut krav til det man antok var en andelseier men som viste seg var en advokat som var bestyrer av et dødsbo i 2014. Nåværende eiere ble dermed også med i saken.

I Kommunestyret 21.09.2017 orienterte ordfører om at *det er berammet et ekstraordinært kommunestyremøte 19.10.2017 med tilknytningsgebyr vann som eneste sak. Dette forutsatt at svare fra departementet foreligger og at saken er tilstrekkelig utredet* (ref KS sak 48/17).

Svar fra Klima- og Miljødepartementet forelå i brev datert 04.10.17. Kopi av svaret følger vedlagt (vedlegg 8). Teknisk sjef ba på vegne av rådmannen advokat Jakobsen om en presisering av departementets svar i epost av 04.10.17. Det etterfølgende er sitat fra eposten av 04.10.17 (følger også som vedlegg 9):

«Med referanse til brevet:

Engangsgebyr for tilknytning ved overdragelse av privat vannverk til kommunen er ikke eksplisitt regulert, men også i slike tilfeller vil kommunen ha grunnlag for å kreve engangsgebyr selv om det ikke skjer en fysisk endring i ledningsnett. Mitt spørsmål: Når det står vil ha innebærer dette at kommunen må som følge av rett og plikt?

Fra brevet: *Kommunen kan fastsette ulike gebyrsatser. Dette er regulert i forurensningsforskriften § 16-5. Mitt spørsmål: Er det utelukket at kommunen nå har lovhjemmel for å vedta et slik differensiert gebyr med tilbakevirkende kraft slik at dette kan gjelde for de som allerede har tilknyttet seg?»*

Advokat Jakobsen svarer i epost 05.10.17 (vedlegg 10) at:

Når det gjelder ditt første spørsmål så betyr «vil ha» at kommunen ikke bare har rett til, men også en plikt til, å fakturere gjeldende tilknytningsgebyr på tilknytningstidspunktet til de respektive abonnenter dette gjelder etter lov om kommunale vass- og avløpsanlegg § 3.

Til ditt spørsmål nr. 2 om det er utelukket at kommunen har lovhjemmel for å vedta et slikt differensiert gebyr med tilbakevirkende kraft, slik at dette kan gjelde for alle de som allerede har tilknyttet seg, er dette et mer sammensatt spørsmål. Noe forbud mot å gi en forskriftsendring tilbakevirkende kraft til gunst for abonnentene kan jeg ikke se at lovverket inneholder. Det er tilbakevirkende kraft til skade for abonnentene som er vernet av grunnloven § 97, som fastslår at «ingen lov» (og derunder forskrift må gis tilbakevirkende kraft. En annen sak er at før en slik forskriftsendring evt. endring i gebyrregulativet blir vedtatt bør den være godt gjennomtenkt og konsekvensene ved å gi forskriften/gebyrregulativet tilbakevirkende kraft, herunder om en slik tilbakevirkning kan tenkes å være til skade for noen private parter, bør være grundig vurdert.

Advokat Guttorm Jakobsen har på vegne av rådmannen utarbeidet et notat relatert til dette datert 13.10.17. Notatet følger vedlagt saken (vedlegg 11). Basert på dette ser rådmannen ingen mulighet for å kunne fastsette differensiert tilknytningsgebyr med tilbakevirkende kraft. Dette fordi en ikke kan se at dette kan skje uten at det ikke er til ugunst for de øvrige abonnenter. Virkningen av differensiert (reduert) tilknytningsgebyr for tidligere andelseiere i SAV vil måtte gi økt årsgebyr for de øvrige abonnenter. Dette med utgangspunkt i at vann er et selvkostområde hvor alle abonnentene i kommunen er de som finansierer dette ansvarsområdet i sin helhet. Kommunestyret har vedtatt at dette skal være et selvkostområde og det innebærer også at kommunen ikke uten nytt vedtak, har anledning til å subsidiere dette området. Subsidiert selvkostområder innebærer at kommunen ikke utnytter sitt inntekspotensiale fullt ut. Dette kan få konsekvenser for skjønnstilskuddet tilknyttet rammetilskuddet fra staten.

Kommunen har fått flere henvendelser fra tidligere andelseiere i denne saken. Per Ivar Thomasrud har i sin henvendelse av 20.09.17 og 05.10.17 stilet til kommunestyret ved ordfører, påpekt at han representerer 80 andelseiere og ber kommunestyret trekke kravet sitt (Vedlegg 12, 13 og 14). Kommunen har også mottatt flere henvendelser fra privatpersoner som er frustrerte over kravet samt den korte betalingsfristen. I tillegg har det vært en rekke telefonhenvendelser i saken.

Kommunens advokat Guttorm Jakobsen ble om kvelden 19.09.2017 varslet av advokat Marion Eriksrød Nordenhaug i Advokatfirmaet Hammervoll Pind om at hun representerte i alt 85 husstander/fastboende i saken. De fleste av disse har undertegnet erklæring om fristforlengelse, men hun representerer også noen som er blant de som kommunen har tatt ut forliksklage mot for å motvirke foreldelse.

Det er mange parter i denne saken og dersom kommunen skal besvare hver og en vil dette kreve mye ressurser. Det må derfor tilstrebes å få en avklaring på hvem som representerer hvem slik at korrespondanse og saksbehandling kan gjøres mest mulig effektivt. I en videre prosess i saken, hvor hver enkelt eiendom må behandles hver for seg, vil kommunen måtte gjøre en individuell vurdering av den enkelte eiendoms sak.

I denne saken får man heller ikke avklart påstanden fra advokat Marion Eriksrød Nordenhaug som hevder at kravet ble foreldet 30.06.2017 dvs 3 år etter at generalforsamlingen i SAV vedtok å oppløse andelslaget. Rådmannen har gått gjennom den dokumentasjonen som AK har overtatt fra SAV for å finne relevant dokumentasjon på spørsmål som advokat Marion Eriksrød Nordenhaug tar opp på vegne av tidligere andelseiere.

Kommunens advokat vil besvare disse spørsmålene utfra den dokumentasjon som kommunen finner i arkivene og i dokumentasjon overtatt fra SAV. *Basert på dette vil rådmannen be kommunens advokat, foreta en grundig vurdering av de innsigelser mot de utsendte fakturaene som er fremsatt, og deretter komme med en anbefaling til kommunen om videre håndtering av saken. Dersom man på bakgrunn av foreliggende dokumentasjon og etter vurdering av sakens juridiske side finner grunnlag for å gå videre med saken overfor de tidligere andelseierne i SAV vil det bli fattet enkeltvedtak overfor disse med nærmere begrunnelse for kravet mv.*

Aremark kommune har investert betydelige beløp i oppgradering av vannverket. Det er bygd et nytt anlegg hvor utgiftene per 01.10.2017 beløper seg til 16 millioner kroner som inkluderer nødvendig teknisk infrastruktur. Det fremkommer i referat fra generalforsamlingen i SAV 29.02.2014 at *Det ble diskutert fordeler og ulemper ved en oppløsning. Bl. A. den store investeringen på nytt renseanlegg til 12 mil. som er pålagt av Mattilsynet.* Mattilsynet hadde 25.08.2010 et tilsyn på vannverket med etterfølgende pålegg datert 06.10.2010. Så vidt man kan se var ikke noen representanter fra SAV på tilsynet. Representant fra kommunens tekniske etat deltok. Det ble gjort et oppfølgingstilsyn 29.09.2011 med etterfølgende endring av tidligere vedtak. Og et nytt oppfølgingstilsyn 18.06.2013. I den forbindelse skriver Mattilsynet: *Vi har ikke mottatt formelle tilbakemeldinger fra vannverkseier, Søndre Aremark vannverk i denne sammenheng, men forstår saken dit at de har anmodet Aremark kommune om å håndtere dette på vegne av vannverket. Mattilsynet tar dette til etterretning, menn forholder oss fortsatt formelt til vannverkseier som våre vedtak er rettet mot. Det er vannverkseier som står ansvarlig overfor Mattilsynet til å etterkomme de vedtak vi gir virksomheten.*

I vårt møte med Aremark kommune fremkommer det at det er kommunen gjennom hovedplan for vann, avløp og miljø har vedtatt å utrede forskjellige løsninger for å sikre hygienisk betryggende drikkevann som tilfredsstiller drikkevannsforskriftens krav. Når løsning er valgt er det intensjonen at Aremark kommune overtar Søndre Aremark vannverk og selv står for utbygging og drift av vann- og avløpsforsyningen i kommunen. Mattilsynet er tilfreds med at

Aremark kommune tar over ansvar i denne sammenheng og vil anse det som tilfredsstillende dersom kommunen velger løsninger som sikrer kommunens innbyggere vann av drikkevannskvalitet.

Etter å ha varslet vedtak om tvangsmulkt etter tilsynet 18.06.2013 vedtok 29.07.2013

Mattilsynet tvangsmulkt og ordlyden var følgende:

Mattilsynet ilegger løpende dagsmulkt på 10000 kroner per dag dersom følgende vedtak ikke er etterkommet innen 14.01.2014:

Vannverkseier pålegges å utrede årsaken til det høye fargetallet i råvannet og finne egnede metoder for å redusere fargetallet slik at 2 hygieniske barrierer i vannsorsyningen sikkres og fargetallet reduseres til forskriftsmessig nivå.

Arbeidet med å oppfylle Mattilsynets krav pågikk utover høsten i 2013 og det var dialog med Mattilsynet. For å få hygienisk betryggende drikkevann engasjerte AK seg tungt i saken. Vannverket forsynte jo ikke bare tidligere andelseiernes eiendommer men også eiendommer på kommunens ledningsnett nord for Skodsbergbrua. Det ble våren 2014 gått ut med nødvendige tilbudsforespørsler og det ser ut til at kontrakter ble inngått høsten 2014. De fysiske arbeidene startet i 2015.

Det var nok Mattilsynets pålegg som var den utløsende faktor for at SAV til slutt vedtok å avvikle SAV og at kommunen overtok. Det ville vært en utgift for den enkelte andelseier om SAV selv skulle stått for den investeringen som skulle til for å få en godkjent drikkevannsforsyning. Kommunen ville også i en slik situasjon ha måttet bidra økonomisk som andelseier. Det er altså ikke uten videre slik at den enkelte andelseier vill fått mindre utgifter om andelslaget hadde bestått og SAV hadde stått for nødvendige investeringer enn de nå er fakturert dvs kr 15.000,- + mva = kr 18.750. Rådmannen anbefaler derfor at utsendte krav om tilknytningsavgift opprettholdes slik loven sier er kommunens rett og plikt.

Rådmannens innstilling

1. Kommunestyret forholder seg til den juridiske vurdering som foreligger fra Klima og Miljødepartementet i brev av 04.10.17 med utdypning/tolkning fra Advokat Guttorm Jakobsen om at kommunen har både en rett og en plikt til å fakturere tilknytningsgebyr for vann som følge av at Aremark kommune overtok eierskapet til Søndre Aremark Vannverk.
2. Kommunestyret er kjent med at det fra tidligere andelseiere er stilt spørsmål ved overtagelsestidspunktet for når Aremark kommunen ble eier av Søndre Aremark vannverk. Dette er av kommunen ansett å være tidligst 19.09.2014. Basert på dette er 19.09.2017 således utgangspunkt for hva rådmannen anser er foreldelsesfristen for kommunens krav om tilknytningsavgift i denne saken. Kommunestyret ber rådmannen arbeide videre med spørsmålet om overtagelsesdato i samråd med kommunens advokat.
3. Kommunestyret ser ingen mulighet for å kunne fastsette differensiert tilknytningsgebyr med tilbakevirkende kraft. Dette fordi en ikke kan se at dette kan skje uten at det ikke er til ugunst for de øvrige abonnenter. Virkningen av differensiert (reduisert) tilknytningsgebyr for tidligere andelseiere i SAV vil måtte gi økt årsgebyr for de øvrige abonnenter. Dette med utgangspunkt i at vann er et selvkostområde hvor alle abonnentene i kommunen er de som finansierer dette ansvarsområdet i sin helhet.

Behandling i Formannskap - 19.10.2017

Ordfører Geir Aarbu ba om at hans habilitet ble vurdert med bakgrunn i at hans svigerfar er part i saken.

Representanten Tove Fagerhøi ba om at hennes habilitet ble vurdert med bakgrunn i at ektemannens sønn er part i saken.

Varaordfører Alf Ulven ledet møtet videre i denne saken.

Ved vurderingene av de ovennevntes habilitet fratrådte begge og ble erstattet av hhv Jørgen Grønlund og Solveig Toft.

Formannskapet erklærte enstemmig at Aarbu og Fagerhøi er inhabile i saken og begge fratrådte ved realitetsbehandlingen.

Vararepresentantene Grønlund og Toft tok sete ved realitetsbehandlingen av saken.

Representanten Alf Ulven, H fremmet følgende forslag:

Saken utsettes.

Representanten Alf Ulven sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Saken utsettes.

Behandling i Kommunestyret - 19.10.2017

Ordfører Geir Aarbu ba om at hans habilitet ble vurdert med bakgrunn i at hans svigerfar er part i saken.

Representanten Tove Fagerhøi ba om at hennes habilitet ble vurdert med bakgrunn i at ektemannens sønn er part i saken.

Representanten Lars Martin Jæger ba om at hans habilitet ble vurdert med bakgrunn i at hans svigerfar er part i saken.

Representanten Berith Bredholt ba om at hennes habilitet ble vurdert med bakgrunn i at hennes datter er part i saken.

Representanten Øivind Strand ba om at hans habilitet ble vurdert med bakgrunn i at hans svigerinne og svoger er part i saken.

Representanten Stig Aarbu ba om at hans habilitet ble vurdert med bakgrunn i at han er part i saken.

Varaordfører Alf Ulven ledet møtet videre som ordfører i denne saken. Nils Håkon Sandtorp ble valgt som varaordfører.

Ved vurderingene av de ovennevntes habilitet fratrådte alle og ble erstattet av hhv Nils Erik Aanonsen, Wiggo Andersen, Ole Svendsby, Bente Andersen, Hilde Brynildsen og Ole Petter Norum.

Kommunestyret erklærte enstemmig at G. Aarbu, Fagerhøi, Jæger, Bredholt, Strand og S. Aarbu er inhabile i saken og alle fratrådte ved realitetsbehandlingen.

Vararepresentantene Aanonsen, W. Andersen, Svendsby, B. Andersen, Brynildsen og Norum tok sete ved realitetsbehandlingen av saken.

Ordfører informerte om at ved behandlingen i Formannskapetets møte i forkant av Kommunestyret, ble det enstemmig vedtatt at saken utsettes.

Formannskapetets forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Saken utsettes.

PS 107/17 Orienteringer

PS 108/17 Referatsaker

PS 109/17 Grunngitte spørsmål etter § 20 i reglement for utvalg

PS 110/17 Forespørsler